

„Cumînțenia pământului” nu este a mea **pagina 10** ✓

Rute poștale ale corespondenței externe, românești cu țările neutre și Aliate, în anii Primului Război Mondial (1914-1919) - II

pagina 2 ✓

Inventatoare faimoase Famous scientists (I)

pagina 9 ✓

Reunificări și separări. Țătarii din Crimeea

pagina 11-12 ✓

Cărți poștale de propagandă (1917)

pagina 22-23 ✓

Expoziția de literatură FILA- CARTO BUCUREȘTI 2016

pagina 24-25 ✓

George Coșbuc și Andrei Mureșanu, omagiați filatelic la Năsăud

pagina 28-29 ✓

Medalie în rang de AUR philatelica.ro BUCUREȘTI 2016

Juriul Salonului filatelic BUCUREȘTI 2016 (Călin Marinescu - președinte; Leon Iancovici, Doru Parfenie, Șerban Drăgușanu, Victor Ștefănescu - membrii; Emil Stanciu - secretar) a acordat o medalie în rang de Aur colecției pe anii 2009-2016 a revistei **philatelica.ro** (41 numere).

Plic expediat din România spre Elveția francat multiplu și cu un timbru de ajutor pentru ardeleni TRAIAN
Mail sent from Romania to Switzerland multiple franking and with TRAIAN aid stamp for Ardeal people

O donație ... interesată

ing. Călin MARINESCU

Despre Constantin Moroiu, ca filatelist, s-a scris de mai multe ori. Meritul său în dezvoltarea începuturilor filateliei în România sunt incontestabile. Acest merit este umbrat însă de încercarea de acreditare a unor mărci imaginare, ca fiind primele mărci poștale românești.

În catalogul tipărit de el în anul 1886¹, primul catalog al mărcilor poștale românești, C. M. Moroiu a catalogat o emisiune inexistență de mărci formată din patru valori - 15, 45, 90 și 135 parale - din anul 1852, emisiune care nu a existat niciodată în realitate. Scopul său era să ofere valori ale acestei emisiuni ca mari rarități și să obțină

astfel venituri considerabile.

Tot în spiritul de acreditare a mărcilor imaginare de el, în anul 1888 a făcut o donație poștei române, respectiv Direcției Generale a Poștelor și Telegrafelor, donație cuprinzând un număr de 17 piese, dintre care cinci mărci imaginare. Trebuie ținut cont că la acea dată, la 30 de ani de la punerea în circulație a primelor mărci poștale moldovene, nici măcar în cadrul poștei române nu se știa mai nimic despre primele mărci poștale românești puse în circulație.

Despre donația din anul 1888, amănunte se regăsesc în Fig. 1, unde este reprodus în facsimil un anunț publicat în Monitorul Oficial al României² de către directorul general al Direcției Generale a Poștelor și Telegrafelor de la acea dată, Mihail Șufu.

¹ Arh. Gabriel Sassower, *Catalogul C.M. Moroiu*, Filatelia, nr. 1/1994

² Monitorul Oficial al României, nr. 200/10/22 decembrie 1888, pag.4619

continuare la pag. 21

Centenarul întrării României în războiul pentru întregire

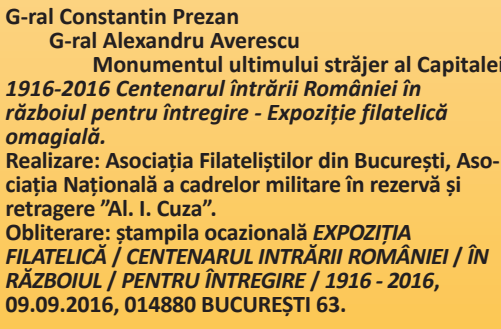
Machete picuri și ștampile ocazionale: dr. Ioan DANILIU

Consiliul de război convocat la Periș în 2/15 septembrie 1916 Regele Ferdinand I
1916-2016 Centenarul întrării României în războiul pentru întregire - Expoziție filatelică omagială.

Realizare: Asociația Filateliștilor din București, Asociația Națională a cadrelor militare în rezervă și retragere "Al. I. Cuza".

Obliterare: ștampila ocazională EXPOZIȚIA FILATELICĂ / CENTENARUL ÎNTRĂRII ROMÂNIEI / ÎN RĂZBOIUL / PENTRU ÎNTREGIRE / 1916 - 2016, 26.08.2016, 014880 BUCUREȘTI 63.

G-ral Constantin Prezan

G-ral Alexandru Averescu

Monumentul ultimului străjer al Capitalei

1916-2016 Centenarul întrării României în războiul pentru întregire - Expoziție filatelică omagială.

Realizare: Asociația Filateliștilor din București, Asociația Națională a cadrelor militare în rezervă și retragere "Al. I. Cuza".

Obliterare: ștampila ocazională EXPOZIȚIA FILATELICĂ / CENTENARUL ÎNTRĂRII ROMÂNIEI / ÎN RĂZBOIUL / PENTRU ÎNTREGIRE / 1916 - 2016, 09.09.2016, 014880 BUCUREȘTI 63.

STUDII FILATELICE BRAȘOVENE, nr. 2(39)/2016, revistă bilingvă (română-engleză) a Asociației Filateliștilor din Brașov. Din sumar: Machete, proiecte, modele și probe pentru timbrele românești - XX (Victor Iordache); Adrese de internet pentru cercetătorii în domeniul

filateliei și istoriei poștale (Uwe Konst); Importante descoperiri M.V.I.R. (VII) II (George Morărel); Grafice pentru vizualizarea mărcilor poștale Uzuale Ferdinand (Bust mare și bust mic) - Alexandru Munteanu; Câteva scrisori timpurii circulat cu trenul în Europa (Ioan Drăghici); O

carte poștală din primul război mondial, de la Przemyśl (Austro-Ungaria), cu circulație rară (Vasile Florkievitz); Piese deosebite la licitația Danube Collection (II) a firmei David Feldman - Elveția, din 8 iunie 2016. (Nicolae Salade)

In memoriam

Mircea-Petre Gh. STĂNCULESCU (1934-2016)

Seniorul Mircea-Petre Stănculescu (18 iulie 1934 - 19 noiembrie 2016), eminent avocat Mircea-Petre Stănculescu, fost vicepreședinte al UNBR, fost membru al Consiliului INPPA și fost prodecan al Baroului București, rămâne în filatelia românească ca unul dintre deținătorii unei valoroase colecții de mărci clasice CAP de BOUR și post-clasice PRINCIPATELE UNITE. Convins că filatelia face parte din cultura națională, cu exponatul ROMÂNIA - STUDY OF CLASSICAL ISSUES, 1858-1872 (colecția *Moldovitz*) a cucerit cele mai înalte distincții posibile la expoziții mondiale de filatelie (GRANADA '92, POZNAN '93, TORONTO '96, ISTANBUL '96, TEL AVIV '98, MELBOURNE '99), a participat la clasa *Onoare* la LONDRA 2000, a fost comisar la expozițiile mondiale de la Istanbul - 1996, Tel Aviv - 1998, Melbourne - 1999, Londra - 2000 și Viena - 2000, numele României

fiind rostit cu respect la toate întâlnirile internaționale.

A publicat, totodată, mai multe studii și articole, cel privind *Reimpresionile primelor mărci poștale românești* (Filatelia nr. 1 și 2/1996) fiind unul de referință.

Între anii 1992 și 2000, Mircea-Petre Stănculescu a condus destinele filateliei românești în calitate de președinte al Federației Filatelice Române (FFR). „Este important să reținem că în perioada 1992-1996 mișcarea filatelică - atât în formele ei organizate, cât și în realitățile ei concrete și individuale - s-a întărit calitativ / ... / Dragostea față de marca poștală și frumusețea ei, pe care o presupune pasiunea fiecărui filatelist, ar trebui să fie determinant <<cantărită>> de posibilitățile pe care economia de piață și costurile ei le-a permis.”, scria domnia sa într-un

editorial publicat la încheierea primului mandat. (Filatelia, 10/1996)

În 1996, a sprijinit înființarea *Comsiei de Cartofilie*, acest hobby intrând oficial în circuitul expozițional cu rezultate din ce în ce mai spectaculoase și în domeniul cercetării cartofilie.

Deși aflat într-o permanentă criză de timp, fiind avocat, predând, totodată, cursuri de drept penal special la *Facultatea de Drept* din cadrul Universității Ecologice București și examinator de drept penal și procesul penal la examenele de intrare în avocatură și de definitivare în profesia de avocat în cadrul Baroului București (din 1990), Mircea-Petre Stănculescu s-a preocupat ca Federația să nu aibă probleme de ordin financiar, dând un nou impuls activității filatelice românești.

În acele timpuri FFR avea 45 de membri!

„Nu latura financiară trebuie să constituie aspectul principal al raporturilor dintre Federație și membrii săi, ci sprijinul organizatoric, de informare și de reprezentare pe plan intern și internațional a membrilor Federației de către aceasta.” (Filatelia, 10/1996) Ca urmare, în acea perioadă, au avut loc importante manifestări filatelice interne, culminând cu ROMFILEX '96 și Bilaterală ROMÂNIA - ISRAEL, găzduite la Palatul Parlamentului, bilanțul premiilor și medaliilor obținute de filateliștii români rămânând cel mai ridicat din toate timpurile.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Sergiu-Marian GĂBUREAC

Fraudă poștală. Moldova 1858 (Cap de bour, emisiunea a II-a), scrisoare recomandată francată cu patru mărci reutilizate de 40 par albastru pe hârtie velină cenușiu alb, original obliterate la Jassy și Galatz; reutilizate, plecare BERLAD MOLDOVA 10/4; sosire: JASSY MOLDOVA 11/4; ex colecția Tulbendjian și Moldavitz (Mircea-Petre Stănculescu)

Rute poștale ale corespondenței externe românești cu țările neutre și Aliate, în anii Primului Război Mondial (1914-1919) - II -

dr. Dan Simion GRECU, MD

A.9. Suspendarea corespondenței externe în anul 1918.

Anul 1918 va însemna practic suspendarea comunicațiilor poștale ale României libere (Moldova și Basarabia) cu aliații săi occidentali, izolarea sa internațională. Am văzut că teoretic a existat o breșă în blocada corespondenței între lunile mai - iulie 1918, atunci când tranzitul prin Rusia a fost din nou permis. Cunoșc corespondențe circulate în această fereastră, dar numărul lor este foarte redus (vezi Fig. 16), astfel încât putem considera că acestea sunt ocazionale și excepționale. Un debușeu spre străinătate a apărut într-o zonă neașteptată, odată cu restabilirea relațiilor poștale dintre Moldova și România ocupată (luna mai 1918), situație în care poșta externă din Moldova a putut tranzita Bucureștiul, însă doar dacă era adresată unei țări din Puterile Centrale. Ulterior, s-au restabilit relațiile poștale directe între Moldova și aceste țări, iar din septembrie 1918 a fost permisă și corespondența cu țările neutre (Elveția în primul rând).

A.10. Situația corespondenței externe românești în luna ianuarie - august 1919.

Capitularia treptată a țărilor Puterilor Centrale a deschis calea restabilirii legăturilor poștale directe cu Europa de Vest, dar lucrurile nu au fost deloc simple. Doar armistițiul Bulgariei din 30.9.1918 a însemnat automat redeschiderea pentru poșta militară a ▶▶▶

Postal routes of Romanian foreign mail with neutral and Allied countries, during the WWI (1914-1919) - II -

A.9. The suspension of the external mail in 1918.

The year of 1918 will mean practically the suspension of postal communications of free Romania (Moldova and Bessarabia) with its occidental allies, its international isolation. We saw that theoretically existed a breach in mail blockade between May and July 1918, when the transit through Russia was resumed. I know about mails circulated during this period, but their number is very small (see Fig. 16), so we may consider that these are incidental and exceptional. An outlet to foreign countries appeared in an unexpected zone, once the postal relations were resumed between Moldova and occupied Romania (May 1918), situation when the external mail from Moldova could transit Bucharest, but only if it was addressed to a country of the Central Powers. Later there were established direct postal relations between Moldova and these countries, and from September 1918 the correspondence with neutral countries (Switzerland first of all) was allowed.

A.10. The situation of the Romanian external mail between January and August 1919.

The gradual surrender of the Central Powers' countries opened the way for resuming the direct postal connections with Western Europe, but things were not as simple. Only the Bulgaria's armistice of September 30th 1918 signified the automatic resumption for the Allies military post of the Southern Route, through ▶▶▶

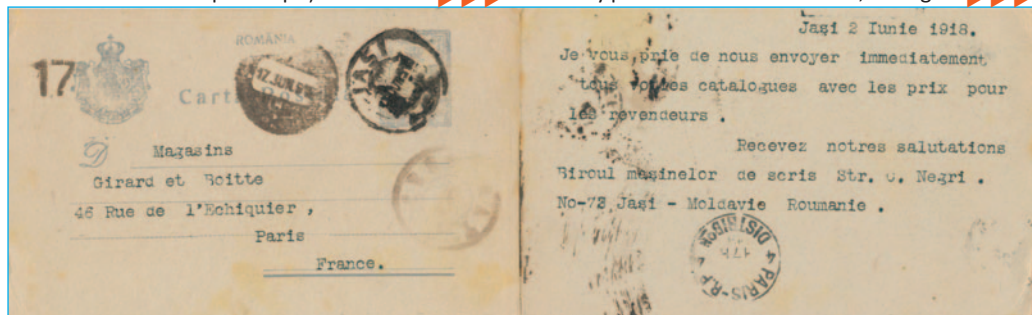

Fig. 16: Un exemplu rar de corespondență RO-FR târzie, tranzitată prin Rusia: carte poștală scrisă la 2.6.1918 în IAȘI, cenzurată tot aici la 17.6.1918 (ștampilă rotundă BUCUREȘTI-SCRISORI și numerală CENSURAT 19), ștampilă de sosire PARIS. R.P. fără dată, din 1919. Chiar dacă data sosirii este incertă, însuși faptul scrierii acestei corespondențe în luna iunie 1918, confirmă faptul că existau informații publice conform căreia ea putea fi îndrumată prin Rusia. Singura alternativă, improbabilă, ar fi reținerea corespondenței la Iași până în decembrie 1918, după care putea ajunge în Franța pe Ruta Sudică.

Fig. 16: A rare example of late mail RO-FR, transited through Russia : postcard written on 6/2/1918 at IAȘI, censored here on 6/17/1918 (round cancellation BUCUREȘTI-SCRISORI and numeral CENSURAT 19), arrival cancellation PARIS. R.P. without date, from 1919. Even if the arrival date is uncertain, only the fact of writing this mail in June 1918 confirms the fact that they were public informations according to which it was possible to be directed through Russia. The unique alternative, improbable, would be the retention in Iași of the correspondence until December 1918, afterwards reaching France by Southern Route.

Alianților a Rutei Sudice, prin Bulgaria - Grecia - Italia. În schimb, situația în Europa Centrală era complicată: România și, Cehoslovacia erau în stare de război cu Ungaria (până la 4.8.1919 când ocupă Budapesta), cu zona tampon a Banatului ocupată de sârbi, astfel că legătura prin Austria nu era posibilă, cu excepția probabil a transporturilor militare. Așadar cel puțin pentru primele opt luni din anul 1919, corespondența a urmat căi ocolite pe rute sudice, cel mai probabil prin SHS (Iugoslavia), Italia, Elveția, Franța. Să nu uităm că la 11.4.1919 a fost activată varianta sudică a trenului Orient Express (sub numele de Simplon Orient Express), pe ruta Calais - Paris - Lausanne - tunelul Simplon - Milano - Veneția - Trieste - Belgrad, cu ►►►

Fig. 17: Corespondență FR-RO timpurie, imediat după redeschiderea traficului poștal cu Occidentul: carte poștală scrisă în română la Bagnole (Franța), în 17.11.1918. Circulă pe ruta sudică (fără a fi însă cenzurată în Franța sau Italia), este supusă doar cenzurii române la București (ștampila **CENZURAT / Biroul de cenzură / BUCUREȘTI..... / Data). Sosire BUCUREȘTI * SOSIRE la 3.2.1919 (după 67 zile). Din text:** Mult iubiiții noștri, În fine, după atâta timp de suferințe ce-ăți îndurată, astăzi trupele anglo-franceze au intrat în București și v-au eliberat de jugul german. Deci vă rugăm a ne răspunde imediat ce faceți, cum o duceți și dacă toți ai noștri sunt acasă și sănătoși. Am trăit aici cu doruri și gânduri la suferințele voastre și Dzeu știe cât suferim că nu avem atâta timp știri de la voi.

Fig. 17: The early mail FR-RO, immediately after the postal traffic resumption with the Occident: postal card written in Romanian at Bagnole (France), on 11/17/1918. It circulates on Southern route (without being censored in France or Italy), being submitted only to the Romanian censorship at Bucharest (the cancellation **CENZURAT / Biroul de cenzură / BUCUREȘTI..... / Data). Arrival at BUCUREȘTI * SOSIRE at 2/3/1919 (after 67 days). From the text:** Our beloved brothers, Finally, after so many time of sufferings you have endured, today the Anglo-French troops entered Bucharest and liberated you from the German occupation. So, please answer us immediately how are you, how is your life and if all our relatives are at home and in good health. We lived here missing you and thinking of your pains and only God knows how much we suffer not having news from you such a long period of time.

Bulgaria-Greece-Italy. But for Central Europe the situation was complicated: Romania and Czechoslovakia were in war with Hungary (until August 4th 1919 when they occupied Budapest), with Banat occupied by Serbians as buffer-zone, so that the connection through Austria was not possible, maybe with the exception of military transports. So, at least for the first eight months of the year 1919 the mail followed devious ways on Southern routes, almost certainly through SHS (Yugoslavia), Italy, Switzerland, France. Let's not forget that on April 11th 1919 it was activated the Southern variant of the Orient Express train (under the name Simplon Orient Express), on the route Calais - Paris - Lausanne - Simplon tunnel- Milan - Venice - Trieste - Belgrade, with connecting branch to Vinkovci - Timișoara - Vârciorova - Bucharest (see Fig. 17 and Fig. 28).

Analysing the mails, we may apparently establish two periods :

A.10a: the months of January - May 1919: when the mails are probably censored by the Italian post offices from Bologna or Milan (recorded examples in relation with Netherlands, France and Switzerland, see Fig.18 and Fig. 27).

A.10b: the months of June-August 1919: when the mails are probably submitted to the French censorship (in Beaune for the destination France, or Dieppe for the destination Great Britain or USA) or British ones, until their abolition (Fig. 19). ►►►

Fig. 18: Carte poștală NL-RO cartată AMSTERDAM, 17.5.1919 (Olanda), cu tranziț prin Belgia, Franța, Italia (unde este cenzurată de oficiul din Bologna cu ștampila **BOLOGNA POSTA ESTERA / CENSURA MILITARE). Continuă tranzițul probabil prin SHS, fiind cenzurată la sosire în București cu ștampila negativă **ROMÂNIA * CENZURA MILITARĂ / C.M.** Sosire BUCUREȘTI * SCRISORI, 11.6.1919 (după 25 zile).**

Fig. 18: Postal card NL-RO sorted AMSTERDAM, 5/17/1919 (Netherlands), with transit through Belgium, France, Italy (where is censored by Bologna post office with **BOLOGNA POSTA ESTERA / CENSURA MILITARE) cancellation. The transit is continued probably by SHS, being censored at arrival in Bucharest with **ROMÂNIA * CENZURA MILITARĂ / C.M. negative cancellation**. Arrival BUCUREȘTI * SCRISORI, 6/11/1919 (after 25 days).**

Fig. 19: Scrisoare RO-SUA recomandată expediată la 22.6.1919 din PLOEȘTI, trece de cenzura română din Ploiești (în aceeași zi) și din București în 24.6.1919 (ștampila negativă și numeralul 118), tranzitează Italia și Elveția, nu este cenzurată la Beaune ci la ieșirea din Franța, de comisia de control nr. 6 din Dieppe (ștampila ovală **OVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE / 6** și cea numerică a cenzorului 128). Ajunge în SUA conform ștampilelor de tranzit NEW YORK la 15.7.1919 și de sosire SOUTH NORWALK la 16.7.1919 (după 24 zile).

Fig. 19: Registered letter RO-USA sent on 6/22/1919 from PLOEȘTI, passes through the Romanian censorship from Ploiești (on the same day) and from Bucharest on 6/24/1919 (negative cancellation number 118), it transits Italy and Switzerland, is not censored in Beaune but exiting France, by the control commission no. 6 in Dieppe (oval cancellation **OVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE / 6** and the censor's cachet with the number 128). It arrives in USA according to the transit cancellation NEW YORK on 7/15/1919 and to the arrival cancellation SOUTH NORWALK on 7/16/1919 (after 24 days).

ramificație spre Vincovci - Timișoara - Vârciorova - București (vezi Fig. 17 și Fig. 28).

Analizând corespondențele, putem aparent stabili două sub-perioade:

A.10a: lunile ianuarie - mai 1919: în care corespondențele sunt eventual cenzurate de oficiile italiene din Bologna sau Milano (exemple cunoscute pe relația Olanda, Franța și Elveția, vezi Fig. 18 și Fig. 27).

A.10b: lunile iunie - august 1919: în care corespondențele sunt supuse eventual cenzurii franceze (la Beaune pentru destinația Franța, sau Dieppe pentru destinația Marea Britanie, SUA) sau britanice, până la desființarea acestora (Fig. 19).

A.11. Situația corespondenței externe românești începând cu luna septembrie 1919.

În septembrie 1919 zona din Ungaria până dincolo de Dunăre este ocupată de români, de asemenea se reia treptat corespondența dintre România și Cehoslovacia, Austria (15.9.1919), Germania (20.11.1919), aceasta fiind așadar perioada de la care relațiile poștale ale României cu Europa Centrală și de Vest pot fi considerate ca total restabile. Dat fiind faptul că la această dată cenzurile principalelor țări (Franța, Marea Britanie) fuseseră ridicate, corespondențele circulau de acum înainte vor fi cenzurate doar de către români, până la suspendarea cenzurii externe în Vechiul Regat (5.8.1920), respectiv Transilvania (1921), Bucovina (1924) și Basarabia (1928).

B. Partea specială - caracteristicile corespondenței dintre România și principalele țări aliate sau neutre.

Începem descrierea caracteristicilor istorico-poștale cu țări din Europa de Vest, Nord și Sud, apoi continuăm cu câteva țări de pe alte continente. O vom face ▶▶▶

A.11. The situation of the Romanian external mail beginning with September 1919.

In September 1919 the area in Hungary over the Danube is occupied by Romanians and the correspondence is resumed between Romania and Czechoslovakia, Austria (9/15/1919), Germany (11/20/1919), so this is the period since the postal relations of Romania with Central and Western Europe could be considered totally reestablished. Because at that date the censorship in the main countries (France, Great Britain) was lifted, the mails circulated since now will be censored only by Romanians until the suspension of the external censorship in the Old Kingdom (8/5/1920), respectively Transylvania (1912), Bucovina (1924) and Bessarabia (1928).

B. Special part - the characteristics of the mail between Romania and the main allied countries or neutral ones.

We begin the description of the historical and postal characteristics with countries from the Western, Northern and Southern Europe, and we'll continue with some countries from other continents. We'll do it defining the *periods* of time determined by political and military situation at certain moments. Plus, there are some cases when the postal routes for the mail sent from Romania are not the same for the mail to Romania, so that we'll differentiate also the two *directions* (senses of postal circulation).

B1. The correspondence with Switzerland is the most numerous one during the years of WWI first of all due to the existence in this country of the main associations and organisations of the Red Cross and aid for prisoners of war. Switzerland was a neutral

delimitând *perioade* de timp determinate de situația politico-militară la diferite momente. În plus, sunt cazuri în care traseele poștale pentru corespondența plecată *din* România nu sunt aceleași cu cele ale corespondenței *spre* România, astfel că vom diferenția și cele două *direcții* (sensuri de circulație poștală).

B1. Corespondența cu Elveția este cea mai numeroasă în anii primului război mondial, în primul rând datorită existenței în această țară a principalelor asociații și organizații de Cruce Roșie și ajutor a prizonierilor de război. Elveția a fost stat neutru pe întreaga durată a războiului, fără sistem propriu de cenzură poștală.

Periodizare:

B1a: 1 august 1914 - august 1916 (Perioada I): corespondență directă, prin Ungaria (cu intrare pe la Predeal - Brașov) și Austria, cu ieșire spre Elveția pe la Feldkirch.

- Directia România - Elveția (RO-CH): în prima jumătate a anului 1915, cenzura în tranzit era aplicată la oficiul **Budapesta**, ulterior (din iulie/august 1915) la oficiul cenzurii din **Brassó** (Brașov, Ungaria, vezi Fig. 22) sau **Feldkirch** (Austria, vezi Fig. 20, *coperta 1*). Există și numeroase corespondențe cu dublă cenzură Brașov + Feldkirch, vezi Fig. 9 (iar în august 1915 se cunoaște un caz de dublă cenzură ungară, Brașov + Budapesta). Un fapt interesant este acela că în lunile iulie - august 1915 se înregistrează mari întârzieri în livrarea corespondenței (38 zile în iulie, 43-58-68 zile în august, sosirea în Elveția fiind în luna octombrie). Din luna noiembrie situația se normalizează, duratele de circulație fiind de 8-9, maxim 15 zile.

- Directia Elveția - România (CH-RO): corespondențele sunt mai rare, și traseele poștale trec prin sudul continentului. În decembrie 1915 este semnalat un tranzit curios, prin Turcia, cu cenzură în **Constantinopol** (vezi Fig. 21). Încă nu am explicații pentru această situație, întâlnită și în mai 1915 pe relația Germania (posibil să fie în legătură cu situația militară din Serbia). Ulterior, cenzura austro-ungară era executată în oficiul din **Temesvár** (Timișoara, Banat), cel puțin în intervalul dec. 1915 ... aprilie 1916, așadar tot pe un traseu sudic.

În bagajul meu de informații încă neverificate stă și aceea prin care Austro-Ungaria ar fi limitat corespondența externă a României cu ceva timp înainte de declanșarea ostilităților (27.8.1916), în contextul deteriorării relațiilor bilaterale după mobilizarea parțială a românilor pe frontiere. Este o temă de viitor, dar până atunci, cartea poștală din Fig. 22 pare a susține această aserțiune.

B1b: septembrie 1916 - martie / iulie 1918 (Perioada II): corespondența se desfășoară pe ruta nordică, prin Rusia, Norvegia, Marea Britanie, Franța (cu intrare pe la Dieppe și ieșirea spre Elveția pe la Pontarlier). Urmare a Conferinței poștale Inter-Aliate de

state throughout the war, without its own system of postal censorship.

Periodization:

B1a: August 1st 1914 - August 1916 (1st Period): direct correspondence through Hungary (entering through Predeal-Brașov) and Austria, exiting to Switzerland through Feldkirch.

- Romania-Switzerland direction (RO-CH): in the first half of 1915 the transit censorship was applied at **Budapest** post office, ulterior (from July/August 1915) at the Censorship Bureau from **Brassó** (Brașov, Hungary, see Fig. 22) or **Feldkirch** (Austria, see Fig. 20, cover 1). There are also many mails with double censorship Brașov + Feldkirch, see Fig. 9 (and in August 1915 is recorded a case of double Hungarian censorship, Brașov + Budapest). An interesting fact is that in the months of July-August 1915 there were big delays in mail delivery (38 days in July, 43-58-68 days in August, the arrival in Switzerland being in October). Since November the situation is corrected, the circulation period being 8-9 days, maximum 15 days.

- Switzerland-Romania direction (CH-RO): the mails are rarer and the postal routes pass through the south of the continent. In December 1915 it is reported a strange transit, through Turkey, censorship in **Constantinopol** (see Fig. 21). Still I don't have explanations for this situation, recorded also in May 1915 in relation with Germany (it's possible to be connected to the military situation from Serbia). Subsequent, the Austro-Hungarian censorship was made in **Temesvár** post office (Timișoara, Banat), at least in the period of December 1915....April 1916, thus on the southern route.

As far as I know, according to my information not verified yet, Austria-Hungary would have limited the external correspondence of Romania some time before the outbreak of hostilities (8/27/1916), in the context of the deterioration of bilateral relations after the partial mobilization of Romanians on the borders. It's a next theme, but until then, the postcard from Fig. 22 seems to sustain this assertion.

B1b: September 1916-March/July 1918 (Second period): the correspondence takes place on Northern route, through Russia, Norway, Great Britain, France (entering through Dieppe and sorting to Switzerland through Pontarlier). Following the Inter-allied Postal Conference in Paris (4/8/1916), the mails circulated between Romania and the neutral Switzerland will be in principle censored by French offices (situation maintained also after Romania entered the war, according to the decision CICC of August 8th 1916, the control is made in Dieppe, *especially for the envelopes sent to enemy or neutral persons from Romania*), in more rare cases by the British ones. The mails from this period

Fig. 20, coperta 1: Plic RO-CH francat multiplu (și cu un timbru de ajutor pentru ardeleni TRAIAN), cartat la BUCUREȘTI în 19.4.1916, cenzurat în tranzit la biroul din Feldkirch, Austria (ștampilă rotundă **K.u.k. Militär-Überprüfungskommission * Feldkirch**), cu ștampila de sosire BERN, 1.5.1916 (după 12 zile)

Fig. 20, cover 1: Envelope RO-CH multiple franking (also with TRAIAN aid stamp for Ardeal people), sorted at BUCUREȘTI on 4/19/1916, censored in transit at Feldkirch Bureau, Austria (**K.u.k. Militär-Überprüfungskommission * Feldkirch** round cancellation), with arrival cancellation: BERN, 5/1/1916 (after 12 days).

Fig. 21: Carte poștală CH-RO cartată GENEVE, 26.12.1915, dirijată pe o rută sudică, situație în care ajunge în Turcia, unde primește ștampila de tranzit GALATA * ARIVEE la 3.1.1916, ștampila de cenzură dreptunghiulară din Constantinopol și ștampila de tranzit STAMBOUL * DEPART la 8.1.1916. Sosire BUCUREȘTI, 9.1.1916 (după 14 zile).

Fig. 21: Postal card CH-RO sorted GENEVE, 12/26/1915, directed on the southern route, in this situation arriving in Turkey, where it received GALATA * ARIVEE transit cancellation on 1/3/1916, the rectangular censorship cancellation from Constantinople and STAMBOUL * DEPART transit cancellation on 1/8/1916. Arrival at BUCUREȘTI, 1/9/1916 (after 14 days).

la Paris (8.4.1916), corespondențele circulate între România și Elveția neutră vor fi cenzurate în principiu de birourile franceze (situație menținută și după intrarea României în război, conform deciziei CICC din 31.8.1916, prin care controlul se exercită la Dieppe, mai ales la plicurile adresate persoanelor inamice sau neutre din România), în cazuri mai rare de cele britanice. Corespondențele din această perioadă sunt numeroase și multe dintre ele, spectaculoase.

- **Directia România - Elveția (RO-CH):** urmare a tranzitului complicat și a convențiilor inter-aliat, aceste corespondențe poartă însemnele cenzurii din mai multe state: România (întotdeauna), Rusia (majoritatea), Franța (multe), Marea Britanie (câteva). Există combinații de 2, 3 sau chiar 4 cenzuri diferite; prezența sau absența uneia / unora dintre cenzurile română, rusă sau franceză este irelevantă din punct de vedere al traseului poștal, care este cel deja descris, și se datorează exclusiv volumului imens de corespondență ce trebuia supus controlului și faptului că cenzura franceză (și posibil și cea rusă la un moment dat) opera prin sondaj și nu asupra totalității corespondențelor tranzitate (ceea ce era și imposibil). Lipsa cenzurii ruse are și o consecință practică, rezultând o viteză mult mai mare de transmitere a corespondenței. În mod didactic, iată, din punctul de vedere al cenzurii, care sunt variantele posibile:

o 1) doar cenzura română din Iași, situație care este cvasi-generală începând cu luna noiembrie 1917, atunci când rușii practic nu mai cenzurau corespondența externă.

Fig. 22: Carte poștală CH-RO cartată REX la 28.6.1916, sosită la biroul cenzurii din Brașov, unde este aplicată ștampila rotundă **K.u.K. MILITÄR BRIEFZENSURKOMMISSION * BRASSÓ**, dar și ștampila liniară **Unzulässig** (nepermis), corespondența fiind returnată spre Elveția. Sosire REX la 3.8.1916, așadar returnul s-a petrecut undeva în luna iulie 1916.

Fig. 22: Postal card CH-RO sorted REX on 6/28/1916, arrived at the Censorship Bureau in Brașov, where the round **K.u.K. MILITÄR BRIEFZENSURKOMMISSION * BRASSÓ** cancellation is applied, but also **Unzulässig** linear cancellation (forbidden), the mail being returned to Switzerland. Arrival REX on 8/3/1916, so that the return was happened somewhere around July 1916.

are numerous and many of them spectacular.

- **Romania-Switzerland direction (RO-CH):** because of the complicated transit and of the inter-allied conventions, these mails bear the censorship marks from many states: Romania (always), Russia (majority), France (many), Great Britain (few). There are combinations of 2,3 or even 4 different censorships; the presence of one/some of the Romanian, Russian or French censorships is irrelevant from the point of view of the postal route, that is the one already described and is due exclusively to the huge volume of the mails which had to be submitted to the control and to the fact that the French censorship (maybe also the Russian one at a certain moment) was by spot check and not applied to all transited mails (which was impossible). The lack of Russian censorship has also a practical consequence, having as result a high speed in mail delivery. See from didactic and censorship point of view, the possible variants.

o 1) only the Romanian censorship in Jassy, cvasi-general situation beginning with November 1917, when the Russians practically did not censor the external correspondence.

o 2) Jassy Romanian censorship + French censorship in Dieppe, see Fig. 5.

o 3) Jassy Romanian censorship + British censorship in London, a rare combination, see Fig. 24.

o 4) Jassy Romanian censorship + Russian censorship in Odessa/Petrograd, see Fig. 12 and Fig. 23, the most frequent combination for this direction.

o 5) Jassy Romanian censorship + Russian

Fig. 23: Plic RO-CH recomandat, cartat GALAȚI la 20.6.1917, cu tranzit și cenzură la IAȘI în 21.6.1917, și ștampila ovală de liberă expediere **Cenzura Militară Centrală * LIBER * Recomandate** (pe eticheta de închidere „refugiată” a cenzurii jud. Ilfov), tranzit cu cenzură PETROGRAD, Rusia (ștampilă dreptunghiulară adaptată **Вскрыто военною цензурой** pe etichetă de închidere și numărăla triunghiulară 13/6), sosire ZURICH la 25.10.1917 (după 127 zile).

Fig. 23: Registered envelope RO-CH, sorted GALATI on 6/20/1917, with transit and censorship in IASI on 6/21/1917, and oval cancellation for free dispatch **Cenzura Militară Centrală * LIBER * Recomandate** (on the closing label “refugee” of Ilfov county censorship), transit with censorship in PETROGRAD, Russia (adapted rectangular cancellation **Вскрыто военною цензурой** on the closing label and the triangular one, numbered 13/6), arrival ZURICH on 10/25/1917 (after 127 days).

o 2) cenzura română Iași + franceză în Dieppe, vezi Fig. 5.

o 3) cenzura română Iași + britanică în Londra, o combinație rară, vezi Fig. 24.

o 4) cenzura română Iași + rusă în Odesa / Petrograd, vezi Fig. 12 și Fig. 23, cea mai frecventă combinație pe această direcție.

o 5) cenzura română Iași + rusă în Petrograd + franceză în Dieppe sau franceză în Londra (vezi Fig. 13, cea mai rară combinație).

o 6) cenzura română Iași + rusă în Petrograd +

censorship in Petrograd + French censorship in Dieppe or French censorship in London (see Fig. 13, the rarest combination).

o 6) Jassy Romanian censorship + Russian censorship in Petrograd + British in London, see Fig. 15, other rarer combination.

In Fig. 25 is illustrated a distinct combination (Jassy Romanian censorship + Petrograd Russian censorship + French in MARSEILLE), that is completely outside the postal route to Switzerland. The only explanation is that the envelope is from the postal bags of the neutral

Fig. 24: Plic RO-CH recomandat cartat CRASNA GARĂ la 7.9.1917, tranzit IAȘI în 9.9.1917, tranzit prin Rusia fără cenzură, în schimb cenzurat de către britanici în Londra (etichetă de închidere **OPENED BY / CENSOR / 4861**). O explicație ar fi aceea că plicul a fost adus în porturile britanice de navele neutre (olandeze de obicei) sosite din Norvegia, și, datorită unor motive necunoscute, el nu a mai fost înmănat cenzurii franceze așa cum specificau înțelegerile. Sosire GENEVE la 3.12.1917 (după doar 87 zile, datorită lipsei cenzurii ruse).

Fig. 24: Registered envelope RO-CH, sorted CRASNA GARĂ la 7/9/1917, transit IAȘI on 9/9/1917 transit through Russia without censorship, but censored by British in London (closing label **OPENED BY / CENSOR / 4861**). An explanation would be that the envelope was brought in British harbours by neutral ships (Dutch usually) arrived in Norway and from unknown reasons it was not delivered to French censorship as the agreements established. Arrival in GENEVE on 12/3/1917 (after only 87 days, due to the lack of Russian censorship).

Fig. 25: Plic RO-CH de proveniență militară, cartat BĂRLAD la 18.8.1917, tranzit IAȘI la 21.8.1917 și cenzurat tot aici la 30.8.1917 (ștampila rotundă BUCUREȘTI-SCRISORI și cea ovală CENSURAT N), cenzurat de ruși în tranzit la PETROGRAD (ștampilele numerale 84 și No.6), cenzură franceză la comisia nr. 9 din Marsilia (ștampila ovală OUVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE * 309 pe etichetă standard CONTROLE POSTAL MILITAIRE). Adresare către Davos.

Fig. 25: Envelope RO-CH of military provenance, sorted BĂRLAD on 18.8.1917, transit IAȘI on 21.8.1917 and censored also here on 30.8.1917 (round cancellation BUCUREȘTI-SCRISORI and the oval one CENSURAT N), censored by Russians in transit through PETROGRAD (numeral cancellations 84 and No.6) French censorship at the Commission no.9 from Marseille (oval cancellation OUVERT PAR L'AUTORITE MILITAIRE * 309 on standard labels CONTROLE POSTAL MILITAIRE). Addressed to DAVOS.

britanică în Londra, vezi Fig. 15, altă combinație mai rară.

În Fig. 25 este ilustrată o combinație aparte (cenzura română Iași + rusă în Petrograd + franceză în MARSEILLE), ceea ce este cu totul în afara rutei poștale spre Elveția. Singura explicație este aceea că plicul provine din sacii poștali aflați pe navele neutre ce veneau din Scandinavia spre Spania, și care au fost acostate de britanici în zona Gibraltarului, ulterior plicul fiind înmănat cenzurii franceze din cel mai apropiat oficiu (care era Marsilia).

- Directia Elveția - România (CH-RO): și în acest caz corespondența este mai rară decât cea pe direcția inversă, și până în prezent am putut identifica două situații:

o În primele săptămâni, corespondența pare a circula tot pe o rută sudică (oarecum în continuarea perioadei anterioare), cenzura fiind executată în Italia (Milano) și în România (București, înainte de evacuare).

o Ulterior, singura combinație cunoscută până în prezent este aceea dintre cenzura Rusă (Petrograd) și cea română din Iași, vezi Fig. 26.

ships coming from Scandinavia to Spain and which were accosted by British in Gibraltar area, ulterior the envelope being handed to French censorship of the closest post office (which was Marseille).

Switzerland-Romania direction (CH-RO): in this case also the correspondence is rarer than that from inverse direction, and till now I could identify two situations:

o In the first weeks, the correspondence seems to be circulated on a Southern route (somewhat as continuing the previous period), the censorship being made in Italy (Milan) and Romania (Bucharest, before the evacuation)

o Ulterior, the unique recorded combination until today is that between the Russian censorship (Petrograd) and the Romanian one from Iasi, see Fig. 26.

follow in the next issue

Fig. 26: Formular CH-RO al Biroului Internațional al Păcii, cartare BERN la 23.8.1917, ștampila de tranzit PETROGRAD la 8/21.9.1917 cu cenzură (ștampila dreptunghiulară violet), probabil sosit în biroul de cenzură Iași la 2.1.1918 (numeral 2), recenzurare la Iași în 4.1.1918 (ștampile rotundă BUCUREȘTI-SCRISORI și CENSURAT 25), ștampila de tranzit IAȘI, 5.1.1918 și de sosire BĂRLAD la 6.1.1918 (după 136 zile).

Fig. 26: Form CH-RO of the Peace International Bureau, sorting BERN on 8/23/1917, PETROGRAD transit cancellation on 8/21.9.1917 with censorship (violet rectangular cachet) probably arrived at Iasi Censorship Bureau on 1/2/1918 (numeral 2), re-censored in Iasi on 1/4/1918 (round censorships BUCUREȘTI-SCRISORI and CENSURAT 25), IASI transit cancellation, 1/5/1918 and BĂRLAD arrival cancellation on 1/6/1918 (after 136 days).

Inventatoare faimoase (I)

Grace Murray Hopper (1906-1992)

Primul compilator pentru un limbaj de programare

The first compiler for a programming language

Dan N. DOBRESCU

Grace Murray HOPPER (9 decembrie 1906, New York City - 1 ianuarie 1992; Arlington, Virginia) - Fig. 1 (Mi #6704), lider militar (amiral de intendență în Marina SUA), matematician, om de știință american în domeniul calculatoarelor (pionier în domeniul IT), fiind cea care conduce echipa ce a dezvoltat primul compilator pentru un limbaj de programare de calculator și a creat compilatorul pentru unul dintre primele limbaje de programare de calculator moderne - COBOL - care a fost dezvoltat în mod independent, de echipament (1959). COBOL - **CO**mmon **B**usiness-**O**riented **L**anguage este unul dintre primele limbaje de programare de nivel înalt, destinat în principal domeniului afacerilor, finanțelor și sistemelor administrative pentru companii și guverne (Bolivia, Mi # 1151). În 1997, distrugătorul de rachete ghidate, USS Hopper (DDG-70), a fost lansat de Marină în San Francisco (Fig. 2).

Cariera în calculatoare. Ca cercetător la Harvard, a lucrat pe calculatoarele Mark II și Mark III. S-a aflat la Harvard, când s-a găsit o "molie" care a scos din funcțiune Mark II, și este, dată uneori, ca inventatoare a termenului "*computer bug*" - deși ea nu a fost autorul de fapt al termenului, aceasta ajutând la popularizarea acestuia. Dorind să continue să lucreze în domeniul calculatoarelor, Hopper s-a mutat în industrie în 1949, lucrând la Eckert-Mauchly Computer Corporation, apoi la Remington Rand, unde a supravegheat programarea pentru calculatorul UNIVAC. În 1952, echipa sa a creat primul compilator pentru limbaje de programare. Acest compilator este un precursor pentru COBOL.

În plus față de realizările ei în domeniul programării, moștenirea lui Hopper include încurajarea tinerilor să învețe cum să programeze. Celebrarea doamnei Grace Hopper în cadrul Conferinței dedicată calculului este o modalitate destinată încurajării femeilor pentru a deveni o parte a lumii calculatoarelor.

Fig. 1

Grace Murray HOPPER (December 9th, 1906; New York City - January 1st, 1992; Arlington, Virginia) - Fig. 1 (Mi #6704), military leader (rear admiral in the U.S. Navy), mathematician, American computer scientist (pioneer in the field of IT), leading the team that developed the first compiler for a computer programming language and created the compiler for one of the first modern computer programming languages - COBOL - which were developed independently from equipment (1959). COBOL - **CO**mmon **B**usiness-**O**riented **L**anguage is one of the first high-level programming languages, defining its primary domain in business, finance, and administrative systems for companies and governments (Bolivia, Mi #1151). In 1997, the guided missile destroyer, USS Hopper (DDG-70), was commissioned by the Navy in San Francisco (Fig. 2).

Carrer in compting. As a research fellow at Harvard, she worked with the Mark II and Mark III computers. She was at Harvard when a moth was found to have shorted out the Mark II, and is sometimes given credit for the invention of the term "computer bug" - though she didn't actually author the term, she did help popularize it. Wanting to continue to work with computers, Hopper moved into private industry in 1949, first with the Eckert-Mauchly Computer Corporation, then with Remington Rand, where she oversaw programming for the UNIVAC computer. In 1952, her team created the first compiler for computer languages. This compiler was a precursor for the COBOL.

In addition to her programming accomplishments, Hopper's legacy includes encouraging young people to learn how to program. The Grace Hopper Celebration of Women In Computing Conference is a technical conference that encourages women to become part of the world of computing.

Fig. 2 - G. M. Hopper a fost onorată prin acordarea numelui său distrugătorul USS (DDG-70). Lansat la apă la 6 septembrie 1997 în San Francisco, pentru a fi în apropiere de Silicon Valley.

Fig. 2 - G. M. Hopper has been honored by having the USS destroyer HOPPER (DDG-70) named after him. Commissioned September 6, 1997 in San Francisco to be near Silicon Valley. Hand cancellation / Obliterare manuală USS HOPPER (DDG 70) SEPT 6, 1997 (Commissioning Day / Ziua lansării)

„Cumînțenia pământului” nu este a mea

Victor MANTA, PWO

Vă prezint mai jos pagina mea filatelică dedicată statuei artistului Constantin Brâncuși „Cumînțenia pământului”, pagină care a apărut în prima ei versiune în anul 2006, după care a fost actualizată treptat cu știrile și declarațiile care au apărut în presă. Pagina, în limba engleză, poate fi accesată pe site-ul meu „Arta pe mărcile poștale”: <http://www.artonstamps.org/Countries/Romania/Brancusi/Wisdom/wisdom-earth.htm>.

După cum este cunoscut, în prezent se află în plină desfășurare campania de strângere de fonduri, intitulată în mod curios „Brâncuși este al meu”, pentru o statuie confiscată de statul comunist în 1957 și recăștigată recent parțial de proprietari, în urma unor lungi procese cu statul român. Din cele de mai jos veți afla cum arată de fapt statuia, ce probleme prezintă ea și de ce moștenitorii ei nu au putut să negocieze în mod liber prețul de înstrăinare al acesteia.

Constantin Brâncuși a fost un sculptor român care s-a pregătit inițial în meseriile de tâmplar și pietrar. El s-a stabilit la Paris, în 1904, unde, printre influențele sale timpurii, au fost incluse arta africană, precum și cea orientală. Cu toate că Rodin a fost o altă influență timpurie, Brâncuși a decis că dorește să facă o muncă mai puțin sofisticată și a început o căutare evolutivă pentru o formă pură. În timp ce el nu respinge în întregime lumea naturală, Brâncuși reușește fără îndoială transmiterea unui sentiment de gravitate, prin reducerea operei sale la câteva elemente de bază. În mod paradoxal, acest proces, de asemenea, tinde să evidențieze complexitatea gândirii care a fost investită în creațiile sale.¹

Una dintre lucrările sale timpurii, *Cumînțenia pământului*, din 1907, este o reflectare a filozofiei lui Brâncuși, care își are rădăcinile într-

o înțelepciune care este anterioară creștinismului. Sculptura arată o femeie care este foarte concentrată asupra ei însăși, figura ei emanând un mister care o transfigurează într-un portret universal. Statuia (Fig. 1) exprimă sentimentul autorului, de atașament față de pământ, dar sursa de inspirație a operei sale este de fapt necunoscută.

Aceasta statuie a fost confiscată de regimul comunist de la proprietarul ei, arhitectul Gheorghe Romașcu, care a cumpărat-o direct de la Brâncuși (Fig. 2) în 1910. Moștenitorii lui Romașcu s-au luptat timp de peste 25 de ani, prin sistemul juridic, cu guvernul român. Între timp statuia s-a aflat în majoritatea timpului în custodia Muzeului Național de Artă.

Fiica lui Gheorghe Romașcu, d-na Paula Ionescu, a explicat în fața justiției și a presei că statuia s-a aflat în posesia tatălui ei timp de 47 de ani. În anul 1957 miliția a luat statuia "pentru o expoziție" și nu a returnat-o. Mai târziu funcționarii de stat au inventat povestea că statuia ar fi fost cumpărată

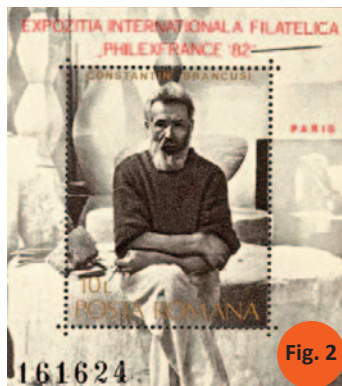

Fig. 2

de la arh. Romașcu de către stat, dar niciodată ei nu au putut prezenta nici cea mai mică dovadă în fața justiției.

Chiar dacă d-na Ionescu avea documente care dovedeau că ea este unul dintre cei doi proprietari legali ai statuii, ea a primit în decursul anilor decizii după decizii nefavorabile din partea sistemului juridic românesc. În cele din urmă, în anul 2016, în urma unei hotărâri judiciare definitive, statul ►►►

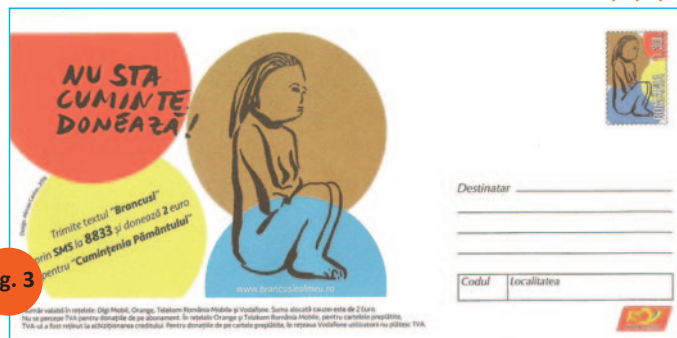

Fig. 3

¹ <http://www.artchive.com/artchive/B/brancusi.html>

Fig. 4

român a restituit statuia proprietarilor ei de drept.

Acest lucru nu înseamnă că statuia le aparține pe deplin acestora. Fiind declarată un "teaur național", ea nu poate fi exportată definitiv și vândută în străinătate, unde are o valoare de piață mai mare decât în România. În urma unor negocieri cu avocații moștenitorilor, statul i-a oferit familiei 11 milioane de Euro, din care 5 milioane vor fi acoperite de stat, iar alte 6 milioane urmează să fie colectate în urma unei subscripții publice (Fig. 3 - întreg poștal cod 016/2016). La sfârșitul lunii septembrie se colectase un milion de Euro. Nu se știe ce se va întâmpla în continuare, deoarece această sumă nu a fost adunată.

La un moment dat, când statuia era confiscată, ea a fost montată pe un soclu (Fig. 4), sub supravegherea unor reprezentanți ai statului. Atunci când acest lucru a fost făcut, picioarele statuii s-au spart și desprins, a spus Paula Ionescu. Înainte de acest accident statuia a fost evaluată la 30 milioane de dolari, dar accidentul a redus valoarea statuii la jumătate.

În Fig. 1 sunt arătate diferite vederi ale statuii, în original și apoi în forma ei modificată. Arăt de asemenea marca românească "Cumințenia Pământului"

- Fig. 4, emisă în 1967 (Scott #1917), precum și coliaș care îl arată pe Brâncuși în atelierul lui - Fig. 2, emisă în 1982 (Scott #3070). Este vizibil că designerul E. Palade a „înfrumusețat” fața statuii și a eliminat urechea. Mai conta oare, de vreme ce statul, proprietar al poștei, nu avea oricum dreptul de a reproduce această operă de artă, care nu îi aparținea? ...

New York, Septembrie 2016

Reunificări și separări. Tătarii din Crimeea *

Victor MANTA, PWO

Tătarii din Crimeea (Fig. 1) sunt un grup etnic de origine turcă, care s-a format în Peninsula Crimeea în secolele 13 - 17, în primul rând din triburile turcice, care au migrat din stepele asiatiche începând din secolul al 10-lea, cu contribuții ale populațiilor pre-cumane deja existente în Crimeea.

Tătarii din Crimeea au constituit majoritatea populației Crimeii din timpurile etnogenezei sale și până la mijlocul secolului al 19-lea, și cea mai mare populație etnică relativă până la sfârșitul secolului al 19-lea.

Peninsula Crimeea, de asemenea cunoscută ca Crimeea, este o întindere largă de teren de pe coasta de nord a Mării Negre, care este aproape complet înconjurată de Marea Neagră și de mai mica Mare Azov la nord-est. În anul 1783 Crimeea a fost anexată de Imperiul Rus. În Fig. 2 este repro-

* Acest articol a apărut recent, în limba engleză, pe site-ul „Communism on Postal Stamps” al autorului versiunii prezente în limba română. Adresa site-ului este: <http://reds-on.postalstamps.biz/>

Fig. 1

dușă una dintre cele mai frumoase mărci ale perioadei, care a fost emisă de către URSS în 1954. Timbrul comemorează "300 de ani de la reunificarea Ucrainei cu Rusia", ca urmare a Tratatului de la Pereiaslav din 1654. Această interpretare este puternic contestată de mulți istorici moderni.

Ucraina s-a declarat în mod oficial un stat independent pe 24 august 1991, când comunistul Soviet Suprem (parlament) al Ucrainei a stipulat că Ucraina nu va mai

Fig. 2

Fig. 3

aplica legile URSS, ci numai legile RSS Ucrainene, declarând astfel independența de facto a Ucrainei față de Uniunea Sovietică. Marca din Fig. 3, emisă în 1992, afișează drapelul și stema statului ucrainean independent.

Să revenim la tătarii din Crimeea. În urma puciului bolșevic din 1917, Crimeea a devenit un teritoriu în cadrul Republicii Sovietice Socialiste Federative Ruse, partea centrală a URSS. Această țară a emis în 1930 o marcă poștală care arată niște tătarii din Crimeea la muncile câmpului (Fig. 4).

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

În anul 1954 Regiunea Crimeea a fost transferată către Republica Sovietică Socialistă Ucraineană, la imboldul unui etnic ucrainean, Nikita Hrușciiov, pe atunci secretar general al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și unul dintre conducătorii cei mai ireponsabili ai acestei țări. Transferul a fost descris de către unii membri din Sovietul Suprem ca un cadou făcut Ucrainei în cadrul comemorării celor 300 de ani scurși de la Tratatul de la Pereiaslav.

Pentru această ispravă a lui Hrușciiov noul stat ucrainean a avut nefericita idee de a-l comemora pe acesta în 2009, prin emiterea unei mărci poștale (Fig. 5). Președintele ucrainean de atunci, fiind în dezacord cu cerințele participanților la o revoltă sprijinită pe larg de populație, a fugit în februarie 2014 din Ucraina în Rusia. În martie 2014, în zonele de Est ale țării, puterea a fost acaparată ulterior de către separatiști pro-ruși și forțe speciale rusești. A urmat în

Est un referendum neautorizat de autoritățile centrale de la Kiev asupra problemei "reunificării cu Rusia", care a avut ca rezultat că o mare majoritate a votat în sprijinul propunerii. Federația Rusă a anexat apoi în mod declarat Crimeea, pe care o administrează în prezent. Ucraina, susținută de cea mai mare parte a comunității internaționale, refuză să accepte anexarea și continuă să-și afirme dreptul asupra peninsulei ocupate¹.

Federația Rusă și președintele

său actual Putin folosesc mijloace propagandistice pentru a acoperi politica lor expansionistă. A se vedea mai jos ca exemple o marcă emisă în 2014 (Fig. 6), precum și medalia emisă de ministerul rus al apărării, care a fost acordată, așa cum scrie pe ea, "Pentru întoarcerea Crimeii" (Fig. 7).

Trecutul tragic și amintirea sa

Aproape imediat după eliberarea Crimeii de invadatorul german, în mai 1944, Comitetul de Stat de Apărare al URSS a ordonat expulzarea întregii populații tătare din Crimeea, inclusiv a familiilor tătarilor înrolați în armata sovietică. Populația a fost transportată în trenuri și vagoane de marfă spre Asia centrală, în primul rând Uzbekistan. Începând cu anul 1967 unora dintre supraviețuitori li s-a permis să se întoarcă în Crimeea. În 1989 (deci cu puțin înainte de destrămarea țării) Parlamentul URSS a condamnat expulzarea tătarilor din Crimeea din patria lor ca fiind inumană și ilegală. Astăzi, tătarii din Crimeea constituie aproximativ 12% din populația peninsulei².

Acest articol a fost inspirat de cântăreața ucraineană Jamala, care a câștigat concursul Eurovision 2016 cu cântecul ei intitulat "1944". Cântecul a fost inspirat de amintirile străbunii ei, care a fost expulzată din Crimeea, împreună cu cei cinci copii ai ei, în 1944, odată cu alți 240.000 de tătari. Puteți viziona interpretarea lui Jamala pe web site³.

¹ <https://en.wikipedia.org/wiki/Crimea>

² https://en.wikipedia.org/wiki/Crimean_Tatars

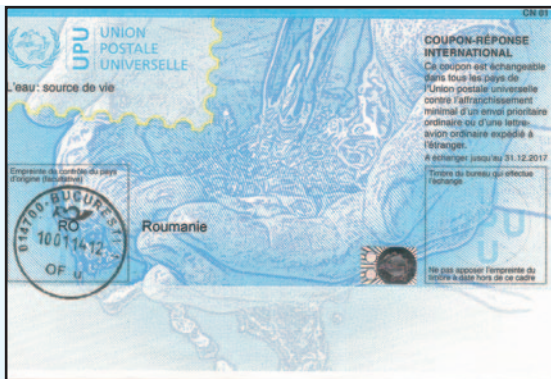
³ <https://www.youtube.com/watch?v=Y1yzjoNTokk>

O completare *

CRI VII, 2012 - model DOHA

Format și text similar cu CRI V - model Beijing. Grafica a fost realizată de Michal Sindelar (Cehia) având ca temă *apa - sursă de viață*. Această temă a fost aleasă pentru a reflecta 2013 - *Anul internațional ONU al cooperării pentru apă*. Cuponul prezintă numeroase elemente de securitate vizibile cu lupa UV. Cuponul este valabil în perioada 1 iulie 2013 - 31 decembrie 2017.

Gheorghe TUDOR

Expoziția națională de filatelie SIBIU 825

Ioan DEJUGAN

Martți, 20 decembrie 2016, s-au împlinit 825 de ani de la prima atestare documentară a localității Cibinium, astăzi Sibiu. De-a lungul a mai bine de opt secole, orașul a avut o istorie ce astăzi atrage mii de oameni din toate colțurile lumii. Pentru a marca această aniversare, Asociația Filateliștilor din județul Sibiu a vrut să ofere în dar Sibiului și sibienilor și nu numai, Expoziția filatelică națională „SIBIU 825” care să cuprindă și o retrospectivă, în cărți poștale și timbre. Expoziția, cofinanțată de Consiliul Local prin Primăria municipiului Sibiu, a fost organizată în trei locații: Sălile de expoziții temporare ale Palatului Brukenenthal, Sala Centrului de Informare Turistică (Sala Expo) a Primăriei municipiului Sibiu și la Biblioteca ASTRA corp B. Vernisajul expoziției a avut loc în ziua de 20 decembrie 2016, la Muzeul Național Brukenenthal, în prezența d-lui prof. univ. dr. Sabin Adrian Luca - director general al muzeului, prof.univ. dr. Gheorghe Bichiceanu- președinte onorific al Universității Româno-Germane din Sibiu, Ioan Trîmbițaș - director al Oficiului Județean de Poștă Sibiu, invitați precum și un numeros număr de vizitatori, iubitori ai filateliei.

Filateliști din toată țara, dar și din străinătate, precum Germania, Polonia, Republica Moldova, Spania și Ucraina au răspuns invitației noastre. Cred că în expoziția noastră există, poate, unele dintre cele mai valoroase colecții ale filateliștilor din țară și din țările participante. Tematica aleasă a fost legată de istorie, cultură și artă transilvană, a spus în deschidere Nicolae Salade, președintele Asociației Filateliștilor din județul Sibiu. În continuare, Sabin Adrian Luca a apreciat filatelia ca fiind o activitate plăcută și foarte bună pentru formarea unei vaste culturi generale pentru cei ce îndrăgesc această pasiune. Când eram mic, abia așteptam seriile de timbre noi. Făceam schimburi între noi, ca să avem diversitate. Nici nu știu dacă

nu cumva am ajuns arheolog din cauza mărcilor poștale, a spus S.A. Luca. Acesta a adăugat spunând că Sibiul are rădăcini în paleolitic.

La expoziție s-au înscris 75 de expozanți (59 maturi și 16 tineret), la clasele: Hors Concours, Istorie poștală, Filatelie tematică, Marcofilie, Maximafilie, Cartofilie, Open, Un panou și 24 de lucrări la clasa Literatură. Numărul de participanți și cele 275 fețe de panou montate în cele trei locații, fac ca această expoziție să fie cea mai mare din istoria Asociației filateliștilor sibieni. Aducem cuvintele noastre de apreciere colecționarilor care au depus o adevărată muncă pentru a organiza această expoziție a spus Paul Curtean, unul dintre curatorii expoziției, alături de Raluca Frâncu și Ioan Dejugan.

Juriul expoziției (Marius Muntean - președinte, Adrian Miuțu, Mircea Calu - membri, Ionuț Florea - secretar) a acordat 12 diplome în rang de medalie de Aur, 5 diplome în rang de medalie de Vermeil Mare, 15 diplome în rang de medalie de Vermeil, 14 diplome în rang de medalie de Argint Mare, 35 diplome în rang de medalie de Argint și 13 diplome în rang de medalie de Bronz-argintat.

Palmares expoziție națională de filatelie SIBIU 825 (principalele medalii)

Medalie	Expozant	Titlu exponat	Clasa
Aur	Ioan Catană	Bacău, file de istorie poștală	istorie poștală
	Constantin Butiuc	Primul război mondial și urmările lui în Europa	tematică
	Mihai Semenov	Autoportretul european	maximafilie
	Ovidiu Reu	Istoria expozițiilor din România în perioada 1891-1948	open
	Ioan Dejugan	Sibiu medieval town, social and economic life	cartofilie
	Adrian Popa	Sebeș. Imagini în oglinda vremii	cartofilie
	Vasile Braia	Cinci secole de istorie poștală în Țara Românească și Moldova	literatură
	Ioan Dejugan	Sibiu/Hermannstadt - Istorie ilustrată - Colecție de cărți poștale 1896-1948, Volumele I și II	literatură
	Mircea Dragoteanu	A fost odată Hohe Rinne - Istoria Păltinșului, Vol I	literatură
	Mircea Dragoteanu	Reimpresiuni și falsuri ale emisiunilor locale din Transilvania de Nord	literatură
Vermeil Mare	Octavian Tăbăcaru	Ștampilele oficiilor poștale militare. Catalog specializat	literatură
	Martin Tiron & Marius Muntean	Timișoara în filatelie	tematică
	Aurel Marian Drăgulescu	Itinerar impresionist: de la impresionism la postimpresionism	tematică
	Sorin Singer	În serviciul Euterpei	tematică
	Andrei Potcoavă	Arhitectura pe teritoriul României în decursul secolelor	maximafilie
Vermeil (Tineret)	Nicolae Salade	Istoria românilor de la începuturi până la Marea Unire	maximafilie
	Viorica Hrustovici	Femeia în viața de familie și în societate	cartofilie
	Maria Josefina Chrustowicz	Personalități feminine de-a lungul istoriei	maximafilie
	Cristian Stancu	Mari români de-a lungul istoriei	maximafilie

ROMÂNIA EMISIUNI 2016

ROMANIA 2016 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

Iubește natura! Parcul Național Ceahlău

Love nature! Ceahlău National Park

Data punerii în circulație: 01.09.2016.
 Dimensiuni: mărcile poștale, 33x24 mm, 24x33 mm; bloc, 80x80 mm.
 Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Prezentare: **coală** de 80 mărci poștale + o vinietă; **bloc** de 4 mărci poștale cu aceeași valoare.
 Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 486.540 (valoarea nominală de 0,80 L), 518.540 (valoarea nominală de 0,90 L), 106.540 (valoarea nominală de 1,10 L), 14.540 (valoarea nominală de 1,20 L), 1.906.540 (valoarea nominală de 1,30 L), 366.540 (valoarea nominală de 1,40 L), 46.540 (valoarea nominală de 1,50 L), 14.540 (valoarea nominală de 1,60 L și 1,80 L), 38.540 (valoarea nominală de 1,70 L), 406.540 (valoarea nominală de 2,70 L), 26.540 (valoarea nominală de 16 L).
 FDC în tiraj de 200 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 9/1/2016.
 Size: stamps, 33x24 mm, 24x33 mm; block 80x80 mm.
 Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Page composition: **sheet** of 80 stamps + one label; **block** of 4 stamps with same value.
 Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
 Run printing: 486.540 (0.80 L face value), 518.540 (0.90 L face value), 106.540 (1.10 L face value), 14.540 (1.20 L face value), 1.906.540 (1.30 L face value), 366.540 (1.40 L face value), 46.540 (1.50 L face value), 14.540 (1.60 L and 1.80 L face values), 38.540 (1.70 L face value), 406.540 (2.70 L face value), 26.540 (16 L face value).
 FDC run printing: 200 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the **first day** postmark.

Liliec

Bats

Data punerii
în circulație:
09.09.2016.

Dimensiuni:
mărcile poștale,
48x33 mm,
33x48 mm; bloc,
168x116 mm
(album filatelic).

Macheta-
tor: Victor TELI-
BAȘA.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 5
mărci poștale + o vinietă, **bloc** de 4 mărci poștale.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
Tiraj: 10.353 (valorile nominale de 2,50 L și 8 L), 18.353
(valorile nominale de 4,50 L și 15 L), 245 (bloc).

FDC în tiraj total de 445 plicuri echipate cu mărcile poș-
tale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila
P.Z., din care 245 au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio.

Album filatelic în tiraj de 245 exemplare echipat cu blo-
cul de 4 mărci poștale și FDC cu ștampila P.Z. aplicată în
folio. Ambele sunt numerotate de la 001 la 245.

Date of issue:
9/09/2016.

Size: stamps, 48x33 mm,
33x48 mm; block, 168x116
mm (philatelic album).

Designer: Victor
TELIBAȘA.

Page composition:
sheet of 32 stamps; **small
sheet** of 5 stamps + one
label; **block** of 4 stamps.

Printing system: offset,
in four colours on chro-
mogrammed paper - UK origin.

Run printing: 10,353
(2.50 L and 8 L face values),
18,353 (4.50 L and 15 L
face values), 245 (block).

FDC run printing: 445 envelopes equipped with the
stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first
day* postmark, out of which 245 have the *first day* post-
mark clearly imprinted in foiling.

Philatelic album in run printing of 245 pcs., equipped with
the block of 4 stamps and FDC having the *first day* postmark
in foiling. Both products are numbered from 001 to 245.

Centenarul artileriei și rachetelor antiaeriene

Data punerii în circulație: 19.09.2016.
Dimensiuni: marca poștală, 48x33
mm.

Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale + 4
viniete + 2 TABS-uri.

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie
cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 15.608 (valoarea nominală de
8 L). FDC în tiraj total de 200 plicuri
echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obli-
terate cu ștampila P.Z.

The anti-aircraft artillery and surface-to-air missiles centenary

Date of issue: 9/19/2016.

Size: stamp, 48x33 mm.

Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32
stamps, **small sheet** of 6 stamps + 4 la-
bels + 2 TABS.

Printing system: offset, in four
colours on chro-mogrammed paper -
UK origin.

Run printing: 15,608 (8 L face
value). FDC run printing: 200 en-
velopes equipped with the stamp of the issue, numbered
and cancelled with the *first day* postmark.

Aviație, aniversări de la Coandă la F-16

Aviation, anniversaries from Coandă to F-16

Data punerii în circulație: 7.10.2016.
 Dimensiuni: mărci poștale, 72x36 mm; coliță dantelată, 155x97 mm (marca poștală, 52x42 mm).
 Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale, **minicoală** de 4 mărci poștale cu manșetă, **coliță dantelată**.
 Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 12.280 (valorile nominale de 4,50 L și 15 L), 4.100 (coliță dantelată, valoare nominală de 16 L).
 FDC în tiraj total de 210 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 10/7/2016.
 Size: stamps, 72x36 mm; perforated souvenir sheet, 155x97 mm (stamp, 52x42 mm).
 Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Page composition: **sheet** of 28 stamps, **small sheet** of 4 stamps with illustrated border, **perforated souvenir sheet**.
 Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
 Run printing: 12,280 (4.50 L and 15 L face values), 4,100 (perforated souvenir sheet, 16 L face value).
 FDC run printing: 210 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Dincolo de frontierele cunoașterii, Laser Valley - Land of lights

Data punerii în circulație: 11.10.2016.

Dimensiuni: mărci poștale, 48x33 mm; coliță dantelată, 105x90 mm (marca poștală, 52x42 mm).

Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 5 mărci poștale + o viniță, **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia), cerneală vizibilă în ultraviolett.

Tiraj: 17.528 (valoarea nominală de 4,50 L), 20.728 (valoarea nominală de 8 L), 4.300 (coliță dantelată, valoare nominală de 15 L).

FDC în tiraj de 725 plicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Beyond the frontiers of Knowledge, Laser Valley - Land of lights

Date of issue: 10/11/2016.

Size: stamps, 4x338 mm; perforated souvenir sheets, 105x90 mm (stamp, 52x42 mm).

Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 5 stamps + one label, **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin, UV ink.

Run printing: 17,528 (4.50 L face value), 20,728 (8 L face value), 4,300 (perforated souvenir sheet, 31 L face value). FDC run printing: 725 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Descoperiți România, Muntenia

Discover Romania, Muntenia

Data punerii în circulație: 14.10.2016. Dimensiuni: mărcile poștale, 48x33 mm, 33x48 mm; bloc de 4 mărci poștale, 162x156 mm (în album filatelic). Machetator: Victor TELIBAȘA. Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vinieta, **bloc** de 4 mărci poștale. Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Tiraj: 10.577 (valorile nominale de 2,50 L, 3,50 L, 8 L și 15 L), 245 (bloc). FDC în tiraj de 455 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 245 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio. Album filatelic în tiraj de 245 exemplare echipat cu blocul de 4 mărci poștale al emisiunii și setul de două plicuri FDC care au ștampila P.Z. aplicată în clar în folio. Fiecare element este numerotat de la 001 la 245.

Date of issue: 10/14/2016. Size: stamps, 48x33 mm, 33x48 mm; block of 4 stamps, 162x156 mm (in philatelic album). Designer: Victor TELIBAȘA. Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label, **block** of 4 stamps. Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin. Run printing: 10,577 (2.50 L, 3.50 L, 8 L and 15 L face values), 245 (block). FDC run printing: 455 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 245 (in philatelic album) have the *first day* postmark clearly imprinted in foiling. Philatelic album in run printing of 245 pcs., equipped with the block of 4 stamps of the issue and set of two FDC having the *first day* postmark clearly imprinted in foiling. Each element is numbered from 001 to 245.

Colecții românești: Tirbușoane (I)

Data punerii în circulație: 18.10.2016. Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; coliță nedantelată, 94x94 mm (marca poștală, 52x42 mm) coliță specială nedantelată, 154x94 mm (marca poștală, 52x42 mm) - în album filatelic. Machetator: Ion CHIURESCU. Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale cu tête-bêche, **minicoală** de 13 mărci poștale și două vinietă diferite, **minicoală** de 8 mărci poștale și o vinieta, **coliță nedantelată**, **coliță nedantelată specială**. Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia). Tiraj: 13.765 (valoarea nominală de 1,80 L), 17.965 (valoarea nominală de 2,20 L), 85.165 (valoarea nominală de 2,70 L), 21.765 (valoarea nominală de 3,50 L), 23.565 (valoarea nominală de 4,50 L), 16.565 (valoarea nominală de 8 L), 3.600 (coliță nedantelată, valoare nominală de 16 L), 250 (coliță nedantelată specială, valoare nominală de 16 L). FDC în tiraj de 460 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 250 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio. Album filatelic în tiraj de 250 exemplare echipat cu coliță specială nedantelată a emisiunii, având atașată o manșetă ilustrată cu elemente grafice în folio de aur și setul de două plicuri FDC care au ștampila P.Z. aplicată în clar în folio.

Romanian collections: Corkscrews (I)

Date of issue: 10/18/2016. Size: stamps, 36x36 mm; imperforated souvenir sheet, 94x94 mm (stamp, 52x42 mm) special imperforated souvenir sheet, 154x94 mm (stamp, 52x42 mm) - in philatelic album. Designer: Ion CHIURESCU. Page composition: **sheet** of 32 stamps with tête-bêche, **small sheet** of 13 stamps + two different labels, **small sheet** of 8 stamps + one label, **imperforated souvenir sheet**, **special imperforated sheet**. Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin. Run printing: 13,765 (1.80 L face value), 17,965 (2.20 L face value), 85,165 (2.70 L face value), 21,765 (3.50 L face value), 23,565 (4.50 L face value), 16,565 (8 L face value), 3,600 (imperforated souvenir sheet, 16 L face value), 250 (special imperforated souvenir sheet, 16 L face value). FDC run printing: 460 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 250 (in philatelic album) have the *first day* postmark clearly imprinted in foiling. Philatelic album in run printing of 250 pcs., equipped with the special imperforated souvenir sheet of the issue, having an illustrated attachment with graphic element in gold foiling and set of two FDC having the *first day* postmark clearly imprinted in foiling.

Motoarele, pasiune regală

Data punerii în circulație: 27.10.2016. Dimensiuni: mărcile poștale, 42x52 mm, 52x42 mm; bloc de 4 mărci poștale, 214x164 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.
Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale + o viniță, **bloc** de 4 mărci poștale.

Tipărit offset la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 12.080 (valorile nominale de 4 L, 4.50 L și 8 L), 17,680 (valoarea nominală de 15 L), 245 (bloc).

FDC în tiraj de 445 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 245 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio.

Ilustre maxime: 210 seturi (4 imagini).

Album filatelic în tiraj de 245 exemplare echipat cu blocul de 4 mărci poștale al emisiunii și setul de două FDC-uri ce au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio. Fiecare element este numerotat de la 001 la 245.

Motoarele, pasiune regală

Engines, a royal passion

Date of issue: 10/27/2016.
Size: stamps, 42x52 mm, 52x42 mm; block of 4 stamps 214x164 mm (in philatelic album).

Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.
Page composition: **sheet** of 20 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label, **block** of 4 stamps.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper

- UK origin.

Run printing: 12,080 (4 L, 4.50 L and 8 L face values), 17,680 (15 L face value), 245 (block).

FDC run printing: 445 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 245 (in philatelic album) have the *first day* postmark clearly imprinted in foiling.

Maxicards: 210 sets (4 images).

Philatelic album in run printing of 245 pcs., equipped with the block of 4 stamps of the issue, and the set of two FDC having the *first day* postmark clearly imprinted in foiling. Each element is numbered from 001 to 245.

25 de ani, Banca Mondială în România

Data punerii în circulație: 01.11.2016.
Dimensiuni: marca poștală, 42x52 mm.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale; **minicoală** de 5 mărci poștale + o viniță.
Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 13.970 (valoarea nominală de 12 L).

FDC în tiraj de 225 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

25 years, World Bank in Romania

Date of issue: 11/01/2016.
Size: stamp, 42x52 mm.
Page composition: **sheet** of 20 stamps; **small sheet** of 5 stamps + one label.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 13,970 (12 L face value).
FDC run printing: 225 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

ACTA BACOVENSIA, XI, Anuarul Arhivelor Naționale Bacău, Ed. MAGIC PRINT, Onești, 2016. Din sumar: *Bacău, urbea cu oglinzile timpului* (Mihai Ceucă), un amplu articol (36 pagini) dedicat cărților poștale ilustrate.

NEWLETTER, nr. 15 / August 2016, publicație a Comisiei de Întregiri poștale a FIP. Din sumar: *The graphics of the first Romanian postcards. The emissions with fixed octagonal stamp 1873-1885* (Mihai Ceucă).

CARPICA, XLV, publicație a Consiliului Județean Bacău - Complexul Muzeal "Iuliu Antonescu", Ed. MAGIC PRINT, 2016. Din sumar: *Bacău, poșta feroviară, 1870-1910* (Ioan Catană). (dnd)

Data punerii în circulație: 11.11.2016.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; coliță dantelată, 98x149 mm (marca poștală, 36x36mm); bloc de 3 mărci poștale, 120x199 mm (în album filatelic); bloc de 2 mărci poștale, 98x62 mm (în mini-album filatelic).

Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale, **minicoală** de 8 mărci poștale (4 serii), **minicoală** de 8 mărci poștale + o vinietă, **bloc** de 3 mărci poștale, **bloc** de 2 mărci poștale, **coliță dantelată**.

Tipărit offset la 5 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 349.460 (valorile nominale de 1,30 L), 351 (bloc de 3 mărci poștale), 351 (bloc de 2 mărci poștale), 4.150 (coliță dantelată, valoare nominală de 12 L).

FDC în tiraj total de 701 culicuri echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 351 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 351 exemplare echipat cu blocul de trei mărci poștale (marca poștală *Năsterea* + două mărci poștale *Crăciunițe*) și FDC având aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur. Ambele produse sunt numerotate de la 001 la 351.

Mini-album special (cu timbru de argint aurit), realizat în tiraj de 351 exemplare echipat cu timbrul de argint aurit (replică a mărcii poștale care ilustrează *Năsterea*), alături de certificatul de autenticitate și blocul de două mărci poștale (marca poștală *Năsterea* + marca poștală din coliță dantelată a emisiunii). Ambele produse sunt numerotate de la 001 la 351.

Date of issue: 11/11/2016.

Size: stamps, 36x36 mm; perforated souvenir sheet, 98x149 mm (stamp, 36x36 mm); block of 3 stamps, 120x199 mm (in philatelic album); block of 2 stamps, 98x62 mm (in the philatelic mini-album).

Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 28 stamps, **small sheet** of 8 stamps (4 sets), **small sheet** of 8 stamps + one label, **block** of 3 stamps, **block** of 2 stamps, **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 349,460 (1.30 L face values), 351 (block of 3 stamps), 351 (block of 2 stamps), 4,150 (perforated souvenir sheet, 12 L face value).

FDC tiraj printing: 701 envelopes equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 351 (in philatelic album) have applied in gold folding, clearly, the *first day* postmark.

Philatelic album in run printing of 351 pcs., equipped with the block of 3 stamps (*Nativity* + 2 stamps *Christmas Flower*), and FDC issue having the *first day* postmarks clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered from 001 to 351.

The special mini-album (with silver plated stamp) in run printing of 351 pcs., equipped with the silver plated stamp (a replica of the stamp illustrating the *Nativity*), next to the certificate of authenticity and the block of two stamps (*Nativity* stamp + the stamp of the souvenir sheet). Both products are numbered from 001 to 351.

Trăiește sănătos! Alimentele bibliei (I)

Live healthy! Bible foods (I)

Data punerii în circulație: 24.11.2016.
 Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm.
 Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 5 mărci poștale + o vinieta.
 Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Machetator: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Tiraj: 13.650 (valoarea nominală de 1,60 L), 20.850 (valoarea nominală de 4,50 L), 12.850 (valoarea nominală de 8 L), 14.450 (valoarea nominală de 15 L).
 FDC în tiraj de 200 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 11/24/2016.
 Size: stamp, 48x33 mm.
 Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 5 stamps + one label.
 Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
 Designer: Mihail VĂMĂȘESCU.
 Run printing: 13,650 (1.60 L face value), 20,850 (4.50 L face value), 12,850 (8 L face value), 14,450 (15 L face value).
 FDC run printing: 200 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Stele de aur ale scenei și ecranului (II)

Golden stars of stage and screen (II)

Data punerii în circulație: 19.12.2016.
 Dimensiuni: marca poștală, 33x48 mm; bloc, 115x160 mm.

Prezentare: **coală** de 36 mărci poștale (2 modele); **minicoală** de 4 mărci poștale cu manșetă ilustrată; **bloc** de 6 mărci poștale + 3 viniete.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia); minicolile sunt tipărite pe hârtie cromo-gumată cu elemente specifice de siguranță invizibile; blocul emisiunii este tipărit pe hârtie cromo-gumată cu elemente de siguranță vizibile.

Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.
 Tiraj: 12.348 (fiecare valoare nominală), 3.500 (bloc).
 FDC în tiraj de 200 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 12/19/2016.
 Size: stamp, 33x48 mm; block, 115x160 mm.
 Page composition: **sheet** of 36 stamps; **small sheet** of 4 stamps with illustrated border; **block** of 6 stamps + 3 labels.
 Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin; the small sheet are printed on chromo-gummed paper with special invisible security elements; the issue's block is printed on chromo-gummed paper with special visible security elements.
 Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.
 Run printing: 12,348 (each face value), 3,500 (block).
 FDC run printing: 200 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Romanian postal stationery 1870-1927, second edition, revised and added

Mr. Emanoil Alexandru Săvoiu's work is unique, representing years of collecting, of systematizing, of great study, as there never was made by another collector. These researches are based on a collection rewarded internationally.

The work brings to light the author's labor where the printed stamp is in the center of the subject's approach, where all elements are meticulously analyzed, but also the texts (as shape or characters) with the diacritical signs specific to Romanian or French languages. But not only that, the author mentions the type of support (cardboard, paper), their thickness, and colors, the printing, all with great care as well as the iron casts of the letters, used for printing of the postal stationeries. The position in the sheet, the type of perforations, sizes, varieties, all these project oneself into the world of class philately.

An interesting part of the work is represented by the postal cards booklets or the closed postal cards which are well described.

The military postal cards are a difficult chapter for the study of the Romanian postal stationery. These are exemplified and compared with circulates items, the studies being deepened in this quite neglected field of the Romanian philately.

An absolute novelty represents the chapter Military propaganda picture postal cards, which present a series of military postal cards issuing during the German occupation in Romania during of WWI.

Săvoiu's book allows us to share knowledge by taking advantage for other postal stationery collectors. If you are interested in the subject of the Romanian postal stationery, this book will be indispensable.

A rich bibliography informs the readers about the author's sources except his own collection. In proportion of over 99% the images are from the author collection.

We congratulate the author and his team and we wait him to continue his work and to reveal the period after year 1927.

If you want to discover the his-

tory of the Romanian postal stationery, with its peculiarities (printed stamps, diacritical marks, printing sheets, laying in the sheet, instructions paragraph, booklets, varieties), then you will love this book.

Eliahu WEBER

Tel Aviv, August 10th, 2016

O donație ... interesată

urmare de pe coperta 1

Interesantă în acest caz este mențiunea că „fiecare timbru s'a investit cu semnătura directorului general”, ceea ce arată importanța dată evenimentului de către directorul general al Direcției Generale a Poștelor și Telegrafelor. Această implicare pare să ateste implicarea unui alt director general al Direcției Generale a Poștelor și Telegrafelor și anume August Gorjan, tot într-un eveniment legat de mărcile poștale și anume reimpresiunile din anul 1891 care îi poartă numele³.

După aproape 130 de ani de la acest eveniment se poate pune întrebarea: unde se găsesc azi mărcile poștale din donația Moroiu?

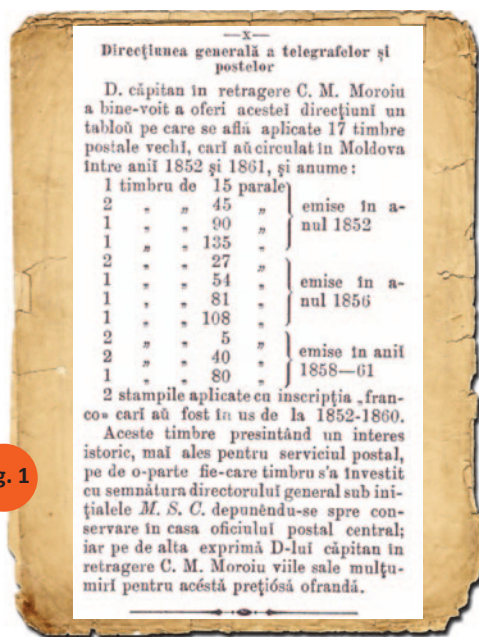

Fig. 1

³ Av. Mircea Stănculescu, *O descoperire epocală*, Filatelica, nr. 12/1997

Contextul istoric al apariției cărților poștale de propagandă din 1917

dr Dan Simion GRECU

În ultimul număr al revistei au fost publicate câteva producții asemănătoare cărților poștale militare românești din anii 1915-1917, având însă caracteristica de a fi în întregime ilustrate pe una dintre fețe. Practic necunoscute timp de zeci de ani, ele au apărut pe piață relativ recent și au fost acum categorisite, corect spun eu, drept cărți poștale de propagandă emise de administrația germană din România ocupată, rezultând astfel că ne aflăm în fața unui capitol cu totul nou în istoria poștală românească. Deducția logică nu este chiar atât de dificilă, ținând cont de câteva aspecte:

- Fotografiile sunt (unele explicit) immortalizate în România ocupată (de ex. *Bodega Ciobanu din București*, sau *Prizonieri... ajutați de soldați germani*).

- Aspectul tipografic al părții ilustrate și caracterele de literă folosite aduc mult cu cele ale fotografiilor militare germane transpuse în cărți poștale de către editurile militare germane (ale Armatei IX, etc).

Alăturarea acestor imagini de pe verso cu fața, copiată evident după primele tipuri ale cărților poștale militare românești¹, sugerează intenția de utilizare a acestora în teritoriul României libere (Moldova). În plus să remarcăm faptul că subiectele se îndreaptă practic exclusiv asupra *prizonierilor români liberi*; înarmați cu toate aceste observații, să încercăm circumscrierea perioadei și scopului pentru care au fost editate.

Imediat după începerea războ-

iului, propaganda germană pe frontul român și în zona neocupată (Moldova) s-a îndreptat cu virulență contra Casei Regale, a Guvernului, a ciocoilor care persecutau țărănul sărăcit, a țărilor aliate cu România ș.a. Doar în 1917, după stabilirea frontului pe Siret, s-a adăugat tema ademenirii soldaților de pe front la dezertare și, în scurt timp, s-a încercat implicarea numeroșilor prizonieri de război români aflați în lagărele germane. Aceste ultime acțiuni își vor trage seva dintr-un episod controversat al istoriei noastre: dezertarea la germani a colonelului-trădător Sturdza, asupra căreia ne vom opri acum puțin.

Colonelul Alexandru D. Sturdza (fiul liderului țărănist Dimitrie Sturdza) a fost un ofițer capabil și inteligent, germanofil convins din moment ce fusese unul dintre puținii ofițeri români instruiți la școlile militare germane (la Școala Militară din Hanovra, între 1889-1891). Începutul războiului mondial îl va găsi ca organizator și comandant al Brigăzii 7 Mixte, o unitate ad-hoc adunată în grabă de la zero, cu care va participa la campania din Transilvania. Câteva inițiative tactice discutabile ale colonelului l-au făcut indezirabil, fiind mutat în ianuarie 1917 departe de front, la comanda Diviziei 10 Infanterie, aflată în reorganizare în Moldova. Sub pretextul unei ultime vizite de rămas-bun în tranșeele fostei sale unități, Sturdza trece în liniile inamice ale Diviziei 218 Infanterie germană alături de aghiotantul său, lt. Wachmann, la 6 februarie 1917. Se pune la dispoziția germanilor, redactând un Manifest, ce urma să fie răspândit printre militarii români de pe front, cerându-le să treacă în liniile germano-austro-ungare, pentru a alcătui acolo o divizie sau un corp de voluntari, cu care să continue lupta contra Rusiei (Sturdza credea sincer că principală amenințare pentru România vine din partea Rusiei, nu a Germaniei). Planul va eșua, nimeni nu va dezerta din liniile românești, iar complicele lui Sturdza în această combinație, col. Crăi-

niceanu, va fi surprins cu manifeste asupra sa și executat ulterior. Ca urmare, va fi pus în aplicare planul nr. 2, acela de a determina pe *prizonierii de război români* din lagărele germane să se alăture acestui Corp de voluntari sau să accepte să lucreze în subordinea administrației germane din teritoriul cedat. Alături de Wachmann și alți colaboratori, Sturdza va începe un lung periplu, vizitând pe rând principalele lagăre germane de prizonieri unde se găseau români, ofițeri în primul rând. În lunile martie - mai 1917 va merge la Stralsund-Dänholm, Schwarmstedt, Ströhen-Moor, apoi la Breesen, eventual Lamsdorf (lagăr de trupă). Ideea voluntarilor anti-ruși va fi din nou sortită eșecului și va fi abandonată cu totul, după ce dintre toți ofițerii prizonieri nu se găsesc mai mult de câteva zeci să-l urmeze pe colonel la București. În schimb oferta de repatriere contra acceptării unor servicii administrative a fost mult mai atractivă și a pus mult mai puține probleme de conștiință și jurământ militar prizonierilor (mai ales între ofițerii de rezervă, funcționari, învățători, etc, care erau departe de principiile și rigoarea ofițerilor de carieră). În total, circa 1.200 ofițeri au acceptat compromisul și au fost transferați ca buni patrioți, începând cu luna mai 1917 în lagărul de favoare Crefeld (de unde majoritatea au fost trimiși în teritoriul ocupat pentru a-și ocupa funcțiile). Cei recalcitranti, dar și cei ajunși la Crefeld, dar care s-au răzgândit ulterior, au fost supuși persecuțiilor mai mici sau mai mari (inclusiv prin transferul în lagăre de pedeapsă, cum erau Ströhen și Schwarmstedt ori Beeskow sau Cüstrin, unde au ajuns pentru câteva luni peste 600-700 prizonieri ofițeri români²).

Aici ne întoarcem la cărțile noastre poștale: este evident că ele aveau intenția - prin utilizarea elementelor oficiale, regale, ale mărcii imprimate și aspectului de carte poștală militară - de a induce senzația falsă, liniștitoare a unor producții oficiale românești (editate cu oblăduirea Guvernului de la Iași).

¹ În timpul operației de copiere au rezultat și erori, vezi semnele diacritice la â (din poștală și militară) care lipsesc și sunt înlocuite la unele exemplare cu semne adaptate din ceea ce oferea tipografia locală.

² Vezi detalii despre aceste mișcări în articolul autorului: *Lagăre și detașamente de muncă pentru prizonieri români în țările Puterilor Centrale (1916-1918): Partea III-a. C - Prizonieri români în Germania*, publicat în Studiul Filatelice Brașovene, nr. 4(37) / 2015, ș.urm.

Putem presupune că scopul lor primordial era acela de a fi răspândite printre soldații de pe frontul Moldovei și familiile refugiate aici, pentru ca aceștia să pună presiune pe rudele lor din lagăre, să accepte compromisul Sturdza, prezentându-le idilica variantă a prizonierilor de război întorși acasă, în familie, revenind la treburile gospodărești, tunzând oi, lucrând via, lucrând câmpul (eventual ajutați frățește de militari germani) sau chiar citind ziare la bodegă. Tot ce trebuiau să facă era să accepte slujbele în administrație, școli, etc, și să semneze angajamentul de colaborare cu ocupantul german.

Din documentele militare publicate³ ne putem face o imagine asupra categoriilor de materiale de propagandă, astfel: a) *Ziare și ilustrații [...]*, b) *Manifeste [...]*, c) *Scrisori [...] germanii adună scrisori din teritoriul ocupat și le aruncă peste*

rețelele noastre, pentru ca dorul să biruie pe soldații noștri, făcându-i să-și părăsească pozițiile. Trimite apoi scrisori din partea unor soldați români care invită pe camarazii lor la dezertare [...], d) *Fotografii. Ca un corolar al scrisorilor, germanii aruncă în liniile noastre fotografii luate în teritoriul ocupat. În ele se înfățișează preinșii prizonieri sau dezertori români, care duc zile albe, plimbându-se cu barca, tunzând oile, mănâncând plugul [subl.n.].* Recunoașteți imaginile? Cea cu barca este încă nedescoperită. În ceea ce privește modul de răspândire a materialelor de propagandă, același document enumeră: a) *prin aeroplan care le aruncă în linii și în spatele frontului;* b) *prin patrulare care le aduceau la răscruci și îndeosebi pe la vadurile de apă;* c) *prin saci umpluți cu ele și aruncați peste rețelele de sârmă;* d) *prin baloane de hârtie.*

este evident că astfel de materiale de propagandă, în ideea că ar fi fost folosite de militari naivi pentru corespondență în Moldova, nu puteau în nici un caz să treacă de cenzura postală. Astfel că este evident că nu ne putem aștepta, în principiu cel puțin, să găsim astfel de cărți postale circulante efectiv. Chiar și așa, repet, ele fac parte dintr-un nou și interesant capitol al istoriei poștale românești (*cărți poștale de propagandă a inamicului*). Mai rămâne să descoperim și restul de tipuri ale ilustrațiilor...

Începând cu luna martie 1918 și, mai intens, după semnarea Păcii de la Bufta, prizonierii români au început să fie eliberați treptat. Este sigur că în această perioadă ideea utilizării cărților poștale de propagandă era deja depășită și inutilă, astfel încât putem presupune că perioada de utilizare se limitează la anul 1917 (probabil vara-toamna anului 1917).

³ Revista DOCUMENT nr. 10/ 2000, pp. 2-5.

Dincolo de toate cele expuse,

Carte poștală militară scrisă și expediată de colonelul A. D. Sturdza însuși (comandantul Brigăzii 7 Mixte), adresată bunului său prieten și colaborator, maiorul Mihail Buttescu, din Regimentul 2 Vânători de Gardă. Este cartă în octombrie 1916 cu stampilă **OF. TELEG. POST. MILITAR * BRIGADA VII MIXTA** (foarte rară fiind în uz doar câteva luni, până la desființarea brigăzii).

Revista presei

CURIERUL FILATELIC, an XXVII, nr. 182, iulie-septembrie 2016 și nr. 183, octombrie-decembrie 2016. Din sumar: *Expoziții filatelice* (ing. Coriolan Chiricheș, ing. Tiberiu Lőrincz, prof. Nicolae Salade, ing. Marius Muntean, Mircea Calu); *Concursul mondial pentru cea mai reușită ilustrată maximă realizată în anul 2015*; *Vastophil 2016 naționala de filatelie a Italiei* (Vasile Doros); *Ilustrată maximă dedicată dr. Valeriu Neaga*; *Colecția Eduardo Cohen (1890-1963)* - dr. Dan Pinta; *Personalități ale chimiei* (Romeo Lucian Stoia); *Războiul și corespon-*

dența (Norbert Blistyar); *O nouă contribuție la o istorie a filateliei române prin scrisori primite de filателиști* (Tiron Martin); *Documentar Fram: Din inimă pentru inimă și Sărbători fericite!* (Prof. Nicolae Ilișiu); *220 de ani de la nașterea cărturarului Stephan Ludwig Toth (1796-1849)* - ing. Liviu Pintican-Juga; *Cartea poștală "3R - Recuperarea resursă a dezvoltării": erori de culoare* (prof. univ. George Arghir); *Despre stampila "F.A." și eroii ei* (George Morărel); *De la Romfilatelia; Știri din țară; Recenzii filatelice.* (dnd)

Expoziția de literatură filatelică și cartofilă - FILA-CARTO BUCUREȘTI 2016

Dumitru F. DUMITRU

Între 26-30 octombrie 2016, **Asociația Filateliștilor din București**, în colaborare cu *Comisia cercetare și literatură* a F. F. R., a organizat la **Palatul Parlamentului, sala Constantin Brâncuși**, în cadrul cunoscutului **Salon carto-filatelic București**, prima ediție a **Expoziției de literatură filatelică și cartofilă FILA-CARTO București 2016**.

În competiție s-au înscris **63** de exponate de literatură filatelică și cartofilă: **48** din România, **11** din R. Moldova și **4** din Ucraina. La acestea s-au adăugat **7** titluri în afara competiției, toate din România. Nu s-au prezentat **5** titluri din România și **1** din Ucraina.

Juriului, alcătuit din domnii: Călin Marinescu (președinte), Doru Parfenie, Leon Iancovici, Victor Ștefănescu, Șerban Drăgușanu (membri), Emil Stanciu (secretar), i-au fost prezentate **58** de înscrisuri, în următoarele clase: studii/monografii filatelice (**24**), studii/monografii cartofilă (**20**), reviste (**4**), articole (**6**), cataloage/buletine (**3**), popularizare (**1**). Din România au participat: București (**16** + **7** HC), Cluj-Napoca (**3**), Timișoara (**3**), Piatra-Neamț (**8**), Constanța (**3**), Bacău (**4**), Brăila (**1**), Galați (**2**), Liești-Galați (**2**), Tg.-Ocna (**1**), Iași (**1**), Focșani (**1**), Sibiu (**1**), Buzău (**1**).

Ineditul expoziției de literatură a constat în ilustrarea de către fiecare autor pe *un panou* cu piese filatelice/cartofilă din lucrarea înscrisă în competiție. Vizitatorii au avut în acest mod posibilitatea să vadă piese care au stat la baza studiului și cercetării efectuate de autori. Nu avem la cunoștiință ca la vreo altă expoziție filatelică (națională, europeană sau... mondială) cu clasă de literatură să se fi realizat ceva similar. Astfel, pe lângă cele **12** vitrine în care au fost expuse lucrările înscrise, publicul a putut viziona **50** de astfel de panouri. Menționez, în mod special, participarea **Poștei Moldovei** cu **Catalogul mărcilor poștale ale R. Moldova 2006-2015**, care a oferit și un **premiu special**. Regretăm că Poșta Română și Romfilatelia (pe care am contactat-o personal) nu au avut cu ce participa nici la această expoziție, preocupările dumealor pentru filateliști români fiind doar de natură comercială.

La vernisaj și simpozion, desfășurate în prezența unui public select din București, dar și din țară, inclusiv din R. Moldova, au avut intervenții: D.F. Dumitru (coordonatorul general al expoziției), Leonard Pașcanu (președintele FFR), Călin Marinescu (președintele Juriului), Sergiu Găbureac (președintele Comisiei Cercetare și Literatură a F.F.R.), Mihai Costin (președintele Grupării colecționarilor „Mihai Eminescu”), Doru Parfenie.

Palmaresul a fost prezentat duminică 31 octombrie la sediul AFB (Fig. 1), unde s-a desfășurat și un târg filatelic/cartofilă. Președintele Juriului, Călin Marinescu, a prezentat **Raportul juriului** și **Palmaresul** primului salon de literatură filatelică și cartofilă din București (detaliat se prezintă în pagina următoare). S-au acordat mai multe premii speciale oferite de: AFB (PS1&2), Poșta Moldovei (PS3), editurile Meronia (PS4), Omnia (PS5), Anamarol (PS6), Fundația culturală Bartoc (PS7), **pagina 24** precum și de domnii Mihai Costin

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

Fig. 4

(PS8), Ioan Daniiluc (PS9), Dan N. Dobrescu (PS10), Șerban Drăgușanu (PS11), Sergiu Găbureac (PS12), Doru Parfenie (PS13). S-au realizat: catalogul expoziției (machetă și grafica D. F. Dumitru), diploma, trei pli- ▶▶▶

Palmares FILA-CARTO BUCUREȘTI 2016

Medalie	Nume & prenume	Titlu lucrare	Pct.	PS	
Aur	Gheorghe Stănescu	Constanța-port, istorie în imagini de epocă	100	PS10	
	Gheorghe Stănescu & Gabriel Nicolae	Petrolul românesc - istorie în imagini	96	PS1	
	Dan N. Dobrescu (editor)	philatelica.ro 2009-2016 (41 numere)	95		
	Mircea Dragoteanu	Reimpresiuni și falsuri ale emisiunilor locale din Transilvania de Nord	95	PS5	
	Mircea Dragoteanu	A fost odată Hohe Rinne - Istoria Păltinișului	95	PS13	
	Mircea Dragoteanu	Istoria poștelor locale transilvane	95		
	FFR	Filatelie 2011-2014	95		
	Î.S. POȘTA MOLDOVEI	Catalogul mărcilor poștale ale Republicii Moldova 2007-2014	94	PS2	
	Constantin Gh. Ciobanu & Maria Godorozea	Retrospectivă poștal-filatelică. Poșta sovietică în RSS Moldovenească, iulie 1940 - august 1944 - 1991	93		
	Constantin Gh. Ciobanu & M. Godorozea	Retrospectivă poștal-filatelică. Poșta în Transnistria	93		
	Dumitru F. Dumitru	Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice 1870-1909	93		
	Ioan Catană	Bacău, file de istorie poștală și filatelică (I)	92		
	Ioan Catană	Bacău. Poșta feroviară 1870-1910	92		
	A. Ciobanu & C. Gh. Ciobanu	Alexander-Wilhelm Volkenberg - primul editor cartofil din Basarabia	92		
	Dan N. Dobrescu	Obliterări Daguin în România / Cachets Daguin en Roumanie 1890-1909	92		
	Cornel Beda	Zimnicea în 1.000 de imagini și documente	91	PS11	
	Constantin Gh. Ciobanu & M. Godorozea	Retrospectivă poștal-filatelică. Istoria poștelor 1858-1917	91	PS4	
	Cătălin-Sorin Tudose	Focșanii de altădată - O istorie ilustrată (1899-1941)	90	PS12	
	Vermeil Mare	Constantin Pațilea & Viorel Nicolau	Mesageri ai portului poplar. Familia Regală a României	89	
		Horia Blănaru	Catalog specializat de studiu a mărcilor poștale din R.P. Română 1948-1965	88	PS3
C. Gh. Ciobanu & M. Godorozea		M. Eminescu în filatelie și cartofilia universală. Catalog enciclopedic	88	PS8	
Dan N. Dobrescu		Manualul expozantului tematician	88		
Dumitru F. Dumitru		Cataloage AFB, Bienala Polară, Plantarea arborilor	88		
Constantin Pațilea & Viorel Nicolau		Adolphe A. Chevalier - cavalerul Văii Bistriței	87		
Nicolae Salade		Curierul filatelic 2012-2015	87	PS9	
Constantin Gh. Ciobanu & M.Godorozea		Retrospectivă poștal-filatelică. Poșta Repblcii Moldova	86		
Ioan Catană		Salutări din Bacău	86		
Viorel Nicolau		Târgu-Neamț în oglinda timpului	86		
Vermeil	Iulian Panait	Galatz - în vechi cărți poștale ilustrate	86		
	C. Gh. Ciobanu & M. Godorozea	Retrospectivă poștal-filatelică. Poșta română în Basarabia	84		
	Mihai Ceucă	Bacău, urbea cu parfum de epocă	84	PS7	
	Vasile Braia	Five centuries of postal history in Walahia and Moldavia.	83		
	Tiron Florin Martin & Dan Traian Toldan	Contribuții la istoria Poștei în Direcția Regională Timișoara	83		
	Asociația Filateliștilor Feroviarilor din România	Filatelistul feroviar 2013-2015	82		
	Constantin Gh. Ciobanu & Mihai Ursu & Maria Godorozea	Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală în cartofileși filatelie	82		
	Andrey Bilous	Franco stamps Kiev	81		
	Mihaela Bulai	Criss, iepurașul filatelist	81	PS6	
	Tiron Martin & Marius Muntean	110 ani de filatelie timișoreană	80		
Argint Mare	Tiron Martin & Marius Muntean	45 de ani de colaborare transfrontalieră în filatelie timișoreană	80		
	Constantin Pațilea	Asociația Filateliștilor Neamț. Exponat monographic	80		
	Iulian Panait (colaborator)	Brăila - în cărți poștale ilustrate	80		
	Vladimir Babici	Articole publicate în Lumea timbrelor, RUS, Cartofilia, Filatelie	77		
	Constantin Pațilea	Bicazul care a schimbat Valea Muntelui	77		
	Alexandru Bartoc	Articole publicate în cataloage AEROMFILA	76		
	Andrey Bilous	Iconography. Icons, frescoes, mosaics on postale stamps in Europe and CIS	76		
	Andrey Bilous	Icons on postcards and envelopes in Europe	76		
	Dan Zamfirache	Călimănești 2038. Monografie ilustrată	76		
	Argint	Nicolae Stan	Simbioza între perforarea timbrelor și francatura mecanică. România 1872-1953	73	
Corneliu Stoica		Slănic-Moldova de odinioară	73		
Î. S. POȘTA MOLDOVEI		Buletine filatelice 2011-2012, 2016	71		
Alexandru Bartoc		Prietenia româno-chineză reflectată în filatelie	70		
Marius Muntean		Brașovul la început de secol XX	70		
Bronz Argintat	Dan Zamfirache	Bușteni. Monografie ilustrată	65		
Bronz	Ionel Novac	România și Paulo Marzari	62		
	Dan Zamfirache	Bucureștiul de altădată. Monografie ilustrată	62		
	Vasile Popescu	Catalog - variante de francare	61		
	Diplomă de participare	Dan Zamfirache	Bacăul de altădată. Monografie ilustrată		
	Dan Zamfirache	Monografii ilustrate			

curi și trei ștampile ocazionale (grafica dr. Ioan Daniliuc) - Fig. 2, Fig. 3, Fig. 4. Felicitări AF București pentru sprijinul material total, mulțumiri tuturor celor care au spri-

jinit realizarea acestei manifestări, care poate fi numită prima expoziție filatelică națională de literatură.

Expoziția filatelică națională cu participare internațională Timișoara 2016 - Arc peste secole

Marius MUNTEAN

Pe data de 18 octombrie 1716, după un asediu care a durat 48 de zile, prințul Eugeniu de Savoia intră, în fruntea oștilor Imperiului Habsburgic în Timișoara, fostă otomană. Orașul se reîntoarce cu fața spre Europa.

Așa de importantă a fost izbânda încât curtea a bătu medalia în cinstea Timișoarei.

Cu cinci secole înainte, un alt rege își făcea intrarea triumfală în oraș ridicându-l vremelnice la rangul de capitală a Regatului Ungariei: Carol Robert.

Apoi, la 1552 Timișoara devine Demeșvar...

Cucerit de turci, de o armată formată din 160.000 de oameni, orașul era la acea dată *“o cetate pizmuită în lumea aceasta și avea turnuri și ziduri foarte puternice, fiind cu neputință de a fi trecute. De aceea era greu să se poată pune mâna pe ea... este cea mai însemnată și cea mai puternică dintre cetățile țării Transilvaniei”*. (Cronicarul otoman Mustafa Gelalzade). Sau, cum spuneau aceiași turci *“cel ce cucerește Buda, stăpânește un oraș, cel ce cucerește Timișoara, stăpânește o țară”*.

În epoca otomană, orașul continuă să își mențină importanța. E

unul din marile orașe turcești din Europa Centrală și de Est. Un secol și jumătate! Până ce, în anul 1716, prințul Eugeniu de Savoia intră triumfător în cetate. În 21 octombrie 1716 Eugeniu de Savoia adresează împăratului Carol al VI-lea, propunerea ca Banatul să fie organizat și guvernat încât să aducă folos Casei Imperiale.

Pe 12 iulie 1717 generalul - conte Mercy înaintează Camerei Aulice de la Viena *Proiectul modest de organizare a Banatului Timișoarei*. După aprobarea lui s-a întocmit *Comisia de organizare a Țării Banatului*, sub conducerea contelui Mercy. Eugeniu de Savoia preda frâiele contelui, iar în anul 1719 noua Administrație a Banatului își stabilea sediul la Timișoara, devenită capitală de provincie.

În anii ce au urmat, se reorganizează Tara Banatului sub conducerea contelui Mercy. Orașul se dezvoltă. Un nou sistem de apărare de tip Vauban înconjoară o suprafață de două ori mai mare decât cea a orașului medieval.

Pe 12 octombrie 2016, la Episcopatul Catolic al Timișoarei a fost vernisată expoziția omagială dedicată aniversării eliberării Timișoarei. Cu această ocazie, excelența sa episcopul Martin Roos, a recom-

Fig. 1

pensat prin decernarea unei medalii omagiale câteva organisme religioase, politice și culturale care și-au adus aportul la manifestările dedicate aniversării. Alături de Primărie, Județ, Muzeul Banatului, toate cultele, s-a aflat și Asociația Filatelică (Fig. 1), asociație care a organizat împreună cu Universitatea de Vest din Timișoara în perioada 18- 23 octombrie 2016 (a fost deschisă de fapt până în data de 1 noiembrie fapt ce arată interesul de care s-a bucurat), Expoziția filatelică națională *Timișoara 2016 - Arc peste secole*. Expoziția s-a desfășurat în holul mare al Universității de Vest și s-a bucurat de sprijinul Consiliului Județean Timiș.

Expoziția a fost una din cele mai mari și valoroase expoziții filatelice organizate în România în ultimul deceniu. Un număr de peste 80 de exponate, pe 300 de fețe de panou, exponate ▶▶▶

Palmares expoziție Timișoara 2016 - Arc peste secole (principalele medalii)

Medalie	Expozant	Titlu exponat
Aur	Constantin Butiuc	Primul război mondial și urmările lui în Europa
	Dumitru Buzatu	Timbre fiscale Timișoara
	Ovidiu Reu	Istoria expozițiilor din România în perioada 1891-1948
	Ivan Tangl	Peterwardein in pre stamp philetely 1771-1850
	Ljudevit Lamic Vujkovic	Fiscal stamps of Subotica
	Ioan Dejugan	Sibiu medieval town, social and economic life
	Mircea Dragoteanu	A fost odată Hohe Rinne - Istoria Păltinișului, Vol I
	Mircea Dragoteanu	Reimpresuni și falsuri ale emisiunilor locale din Transilvania de Nord
	Octavian Tăbăcaru	KUK Feldpost 1914-1918. Ștampilele oficiilor poștale militare - catalog specializat
	Publishing and Trading Centre	“MARKA” Catalogue “Signs of postal payment. ZEMSTVO, VENDEN.
Vermeil Mare	Constantin Butiuc	Postage stamps, Postal stationery, 1866- 1919”
	Ioan Catană	Europa în al Doilea Război Mondial
	Dragos Petrovic	We serve- Noi servim
	Peter Riedl	Development of building and architecture in the South - East Europe
	Simion Mosiu	Magnificent buildings in Europe of the centuries
	Coriolan Chiricheș	Ada Kaleh, oreintul scufundat
	Gabriel- Octavian Nicolae	Dulcea Bucovină
	Publishing and Trading Centre	Praise the grape wine! Praise the wine!
		“MARKA” Catalogue “Signs of postal payment of the Russian Federation

2011- 2015 (5 vol.)

ale unor filателиști din 19 județe dar și o masivă participare externă (Germania, Austria, Serbia, Ucraina, Rusia și Polonia), a adus în Timișoara tot ce este mai bun la momentul de față la noi în țară dar și multe exponate străine recompensate anterior cu medalii de aur la expoziții naționale sau internaționale FIP.

Acordarea medalieiilor a căzut în sarcina unui juriu condus de dl. Leonard Pașcanu, președintele Federației Filatelice Române. S-au acordat medalii în rang de aur pentru exponate aparținând unor filателиști din Timișoara, Sibiu, Cluj, dar și din Serbia și de la Moscova. Partea superioară a palmaresului expoziției este prezentat pe pagina anterioară.

La vernisajul expoziției au participat filателиști din oraș, juriul, doamna Daniela Holzheimer, Guvernatorul Districtului 124 Lions, precum și dl. Prorector Mădălin Bunoiu (Fig. 2).

Printre cei care au vizitat expoziția s-a aflat și dl. Ivan Tangl, președintele Uniunii Filателиștilor din Voivodina. Cu această ocazie s-a semnat un protocol de colaborare între AFT și UFV și cele două părți și-au manifestat interesul și disponibilitatea de a colabora

Fig. 2

în vederea organizării unei expoziții comune FEPA în anul 2021 când Timișoara și Novi Sadul vor fi, împreună Capitale Culturale Europene.

Materialele expoziției: plic ocazional și ștampilă omagială (Fig. 3) și medalie (Fig. 4), machete Adrian Ciobanu.

Tot în legătură cu aniversarea din octombrie Asociația Filatică a lansat volumul *Timișoara în filatelie*, care prezintă piese filatelice dedicate orașului (a se vedea prezentarea din tableta de mai jos).

De remarcat, pagina site-ul *Rusmarka* din 26.10.2016 (<http://out.easycounter.com/external/rusmarka.ru>) menționează expoziția.

Fig. 3

Fig. 4

Timișoara în filatelie

Timișoara în Filatelie este o carte despre un oraș și o organizație... Orașul, Timișoara, îl cunoaștem cu toții... Organizația - Asociația Filatică Timișoara - o știu prea puțini... Cartea de față prezintă orașul prin prisma materialelor filatelice dedicate Timișoarei. Vorbim de timbre, dar mai ales de întreguri poștale și plicuri realizate de Asociația Filatică Timișoara. Bogat ilustrată (peste 250 de reproduceri color), tipărită în condiții grafice excelente, cartea plimbă cititorul prin centrul orașului, de la Operă la Dom, de la Catedrala Ortodoxă spre Sinagoga din Fabric. E prezentată Timișoara premierelor (tramvaiul, iluminatul stradal, telefonul); învățământul timișorean, sportul și

industria timișoreană. Cititorul se poate plimba în lungul Begăi descoperind prin intermediul pieselor filatelice evoluția canalului și a navigației în lungul lui, poate să se odihnească în parcurile orașului sau să descopere Timișoara modernă, a ultimelor decenii.

Imaginile cuprinse în carte se constituie drept o carte de vizită a activității Asociației Filatelice Timișoara. Doar așa, adunând "tematic", am reușit și noi să ne dăm seama de volumul imens de muncă, pasiune, dragoste și respect față de oraș, pe care l-am pus cu toții în activitatea noastră. Cartea se poate procura la prețul de 60 de lei / bucată prin comandă directă la telefon 0722 594 608 sau la adresa de mail:

mariusvasilem@yahoo.com, sau de la Cercul Filatic Timișoara (duminică între orele 9.00 - 12.00 la Cafeneaua d'Arc din Piața Unirii).

Marius MUNTEAN

George Coșbuc și Andrei Mureșanu, omagiați filatelic la Năsăud

Mihai CEUCĂ

Manifestările filatelice din ținutul Năsăudului au un loc distinct în memoria filateliștilor din toată țara. Consecvența cu care echipa colegului Mircea Calu omagiază filatelic marile evenimente ale istoriei și culturii românești dar, cu predilecție, cele ale ținutului năsăudean a devenit model de urmat pentru toate asociațiile din țară.

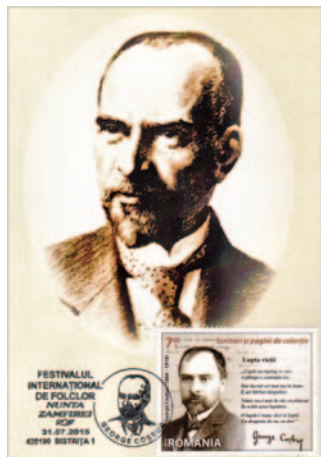
Pe agenda culturală năsăudeană a anului 2016 aniversarea a 150 de ani de la nașterea poetului George Coșbuc și cea a 200 de ani de la nașterea poetului Andrei Mureșanu au ținut capul de afiș. Societatea filatelică „Bistrița” din Bistrița, continuând fructuoasa colaborare, lansată cu foarte mulți ani în urmă, cu Consiliul Județean Bistrița-Năsăud, Centrul Județean pentru Cultură Bistrița-Năsăud, Primăria și Consiliul Local Bistrița, Primăria și Consiliul Local Năsăud, Biblioteca Județeană „George Coșbuc” din Bistrița, Centrul Cultural Municipal „George Coșbuc” Bistrița, Asociațiunea ASTRA Despărțământul Năsăud și Muzeul Grăniceresc Năsăud, a susținut amplu program omagial cu o expoziție filatelică memorabilă. În perioada 19-24 septembrie 2016, expoziția **„VIRTUS ROMANA REDIVIVA”**, aflată la a VII-a ediție, a prezentat vizitatorilor de toate vârstele exponate pe teme culturale. Exponatul bistrițeanului Jălnean Viorel Călin purtând inspiratul și adevăratul titlu „George Coșbuc - elev al Liceului Grăniceresc Năsăud” a fost vedeta expoziției găzduite de sălile Muzeului Grăniceresc din Năsăud.

Juriul expoziției, coordonat de Viorel Nicolau și avându-i în componență pe Mihai Ceucă, Bogdan Butnariu și Ion Stancu (secretar) a decis să se conformeze tendinței generale europene de susținere a activității expoziționale naționale prin aplicarea mai tolerantă a criteriilor de jurizare. Au fost relie-

fate deficiențele din realizarea exponatelor dar, sub rezerva unor viitoare corecturi, s-au acordat punctaje încurajatoare. Incontestabil, multe exponate au fost de foarte bună calitate filatelică și cele șase diplome în rang de medalii de aur acordate expozanților Semenov Mihai, Ardeleanu Gheorghe, Dejegan Ioan, Muntean Marius, Stan Nicolae și Dragoțeanu Mircea împreună cu cele șase de vermeil-mare, trei de vermeil, șapte de argint-mare și cinci de argint certifică valoarea ridicată a expoziției.

Activitățile din programul expozițional organizat și susținut de echipierii președintelui M. Calu, inimoșii Bogdan Butnariu, Ion Stancu, Alexandru Țogorean și Martin Zsoldoș au fost diverse și atractive. S-a remarcat drept surpriza foarte plăcută a evenimentelor, inaugurarea primului muzeu local de istorie a filateliei. Amenajat într-o clădire de epocă declarată Centru Cultural al Bistriței, muzeul filatelic este o confirmare a îndelungatei și fructuoasei activități filatelice consemnate pe meleagurile năsădene.

Gazdele au asigurat numeroase alte surprize plăcute. Câte un tur de prezentare a monumentelor din municipiul Bistrița și a celor din Năsăud, o plimbare nocturnă pe Corso cu o staționare într-o cârmă cu mâncăruri tradiționale năsădene, o vizită la Casa Memorială „Andrei Mureșanu”, casă în care „bardul Revoluției de la 1848” și-a petrecut copilăria și sărbătorirea zilei de naștere a președintelui juriului, Viorel Nicolau au constituit prilejuri de consolidare a relațiilor amicale dintre organizatori și invitați.

Participantii la expoziție vor păstra cu satisfacție amintirea evenimentului expozițional și îl vor rememora de câte ori vor privi reușitele materiale filatelice realizate. Cele două medalii ocazionale bătute în memoria personalităților culturale care au patronat sărbătoarea năsăudeană constituie piesele de forță din mapele participanților. Afișul expoziției, diploma, catalogul, palmaresul și câte o reușită maximă dedicată poetului George Coșbuc au completat mapele.

Tradiția expozițional-filatelică năsăudeană se dorește reconfirmată în edițiile viitoare.

Toamnă filatelică ieșeană la cea de-a IV-a ediție

Florin PATAPIE - RAICU

Devenit un eveniment filatelic deja tradițional, proiectul *Toamnă filatelică ieșeană* - ajuns la cea de-a IV-a ediție - s-a desfășurat în zilele de 8 - 9 octombrie 2016 în incinta Poștei Române din Iași, str. Cuza Vodă, nr. 3. Sponsorizată de Centrul Regional de Integrare Socială și de Consiliul Județean Iași, având ca parteneri Poșta Română, FFR, Societatea Filatelică "Moldova" - Iași, Asociația Filateliștilor Feroviari din România cu sediul în Iași și Centrul de Limbi străine pentru copii, manifestarea s-a desfășurat sub sigla *Un univers într-un timbru*, a marcat *Ziua Mondială a Poștei* și - ca în fiecare an - s-a înscris în efortul organizatorilor de a face cunoscute preocupările colecționiste, cu prioritate filatelia, în rândul copiilor și tinerilor. Aceștia, alături de părinți sau de cadrele didactice însoțitoare au participat la o diversitate de activități specifice: prezentarea unei colecții cu tema *Personaje literare* de către profesorul de limba franceză, dl. Mihai Ungurean, a unei colecții cu tematică medicală de către dl. economist Corneliu Bristan sau cu tematică feroviară de către dl. inginer Gabriel Mărgineanu, a unor erori filatelice pe emisiuni poștale românești recente de către dl. inginer Constantin Răduță ori expunerea unor piese numismatice de către dl. colonel de aviație Anton Guineu. Autorul acestor rânduri le-a vorbit copiilor despre astrofilatelie și spațiul cosmic, antrenându-i în cadrul unui *workshop* la un concurs cu premii filatelice pentru realizarea unui plic ocazional dedicat *Zilei Mondiale a Poștei*, Poștei cosmice și lui Jules

Verne - scriitorul care ne-a însoțit copilăria și al cărui nume a fost purtat de către primul cargou spațial european lansat la *Stația Cosmică Internațională*. În sala mare a Poștei din Iași, acolo unde filateliștii se întâlnesc în fiecare duminică și unde va funcționa și cercul filatelic *Micul filatelist* sub îndrumarea celor mari, au fost proiectate o serie de filme cu tema *Istoria Poștei Române*. Ca la fiecare ediție, sufletul acestei manifestări a fost doamna expert responsabil ing. Laura Gabriela Limbău - un excelent organizator. În holul Poștei a funcționat un ghișeu filatelic-poștal temporar, pendinte de oficiul poștal IAȘI-1,

de unde participanții la eveniment și-au putut procura timbre și accesorii filatelice și unde s-a utilizat o ștampilă ocazională pentru plicul special menționat, ambele în machetarea lui Ștefan și Florin Patapie-Raicu. Toți participanții, de la mic la mare, au primit plicul special, mapa și plantul de prezentare a evenimentului iar copiii au primit cadouri constând în timbre, cărți poștale ilustrate și monede de colecție. *Radio Iași* a promovat manifestarea iar un *Târg al colecționarilor* s-a desfășurat ca o activitate permanentă în cele două zile ale *Toamnei filatelice ieșene*.

Revista presei

ROMANIAN STAMP NEWS, site-ul dlui Marian Jianu - alias Max Peter, în tableta intitulată *Întreguri poștale*: ipoteză din marți 9 august 2016 (<http://romanian-stampnews.blogspot.ro/2016/08/intreguri-postale-ipo-teza.html>), ne prezintă o piesă (Fig.1), pentru care autorul argumentează ipoteza că asemenea cărți poștale au constituit primele cărți poștale destinate corespondenței militarilor grade inferioare (care erau scutiți de taxe poștale). Dl Mihai Ceucă la data de 12 august 2016, la aceeași adresă, emite comentariul prezentat în tableta de culoare *darabanth* de mai jos. (dnd)

Raționamentul este corect, coerent și elegant argumentat dar, eu nu însușesc concluzia și, implicit ipoteza, deoarece lipsește în fapt... obiectul. Eu apreciez că avem în discuție un banal „carton”, posibil obiect de corespondență și nu o carte poștală. Nu mai vorbesc de un „întreg poștal”. Am avut adesea ca obiect de discuție piese considerate filatelice doar pentru că au o ștampilă „specială” sau sunt confecționate din „aripă de avion”. Regulamentar, dacă un obiect de corespondență nu are marca fixă imprimată, NU este întreg poștal. S-a folosit adesea, ca artificiu, prezența unei ștampile speciale sau catalogarea piesei drept „probă” și piesa a fost inclusă în categoria IP.

Am vrut să scriu, la apariția catalogului de IP românești realizat de colegul E. Săvoiu, despre încadrarea eronată a piesei de la pag.35 (Fig.2, nota redacției) dar, am renunțat să o fac deoarece publicasem un punct de vedere despre piesa de la pag.28 (Filatelica nr. 652-663/2015, pag.56) și nu am vrut să se creadă că vreau să discreditez lucrarea. Îmi exprim acum un punct de vedere deoarece a mai apărut o piesă asemănătoare.

Așadar, cartea poștală prezentată în această pagină este, din punctul meu de vedere, o „struțocămilă”. Argumentez: CP nu poate fi o „probă” tipărită în anul 1876, probă pentru PC 13 și PC 14 pentru simplul motiv că, deși are aspectul general al cărților menționate, „probă” are stema model IV (catalog pag. 12) și tipul de font pentru D, specific PC 16 (pag. 41), emise în 1879. Fără a insista pe faptul că în titlul pentru observațiile de întrebuintare de la subsolul cărții este folosit un tip de font A asemănător cu cel „Algerian” de astăzi și că expresia „dreptul de înregistrare” este trecută (caz unic și nespecific) între ghilimele și s-a folosit forma incorectă „dreptul” în loc de „dreptul”, remarc faptul că mai există două inadvertențe majore. Astfel, din anul 1879, tocmai s-a renunțat la observațiile de utilizare a CP considerându-se, probabil, că populația s-a obișnuit deja cu modul de utilizare. Tot din 1879, s-au făcut modificări și în regulile gramaticii românești și s-a adop-

Fig. 1

Fig. 2

tat forma adjectivală „poștală” în locul celei uzitate până atunci „de poștă” așadar, titlul utilizat la toate emisiunile ulterioare a fost „Carte poștală” în loc de „Carte de poștă”.

Existența pe CP în discuție a ștampilei oficiale a „Comandantului punctului JLANLIC” cu localizarea „Regatul României” conduce la concluzia că respectiva piesă a fost tipărită și utilizată după anul 1881, an de proclamare a Regatului.

Cât privește ipoteza de carte poștală militară, recunosc că nu am cunoștință de vreun document sau măcar mențiune de punere în circulație a unei CP Militare înainte de WWI și nu am explicație cum putea comandantul unității militare a unui punct valmal să folosească DOAR el astfel de obiecte poștale în timp ce în restul țării ele nu erau utilizate.

Concluzionând, consider ipoteza eronată iar cartea poștală o piesă de amator teribilist, piesă care nu poate fi clasificată nici măcar drept o curiozitate. Nu mă pronunț asupra autenticității ștampilei dar, remarc și la aceasta utilizarea unei steme anacronice cu perioada de regat.

Este doar un punct de vedere și sper să nu irit pe nimeni.

Sănătate și numai bucurii!

ing. Mihai CEUCĂ

Cititorii revistei philatelica.ro și nu numai ei, au la dispoziție paginile revistei pentru a-și exprima opiniile

în legătură cu statutul acestor cărți poștale.

► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ► pe scurt ►

În perioada 26-30 octombrie 2016, cu prilejul **Salonului cartofilatelic București**, a avut loc a **XXI-a Bială de filatelie polară** organizată de AFB (Fig. 1) în colaborare cu *Gruparea tematică de filatelie polară*. La această ediție au prezentat colecții ultimii polariști declarați: Anton Băloiu, Ion Marinescu, More Zoltan, Titus Rogojan, Nicolae Salade, Emil Stanciu, Petru Suciu, Ionel Gheorgescu, dr. Marian Vasile, precum și regretatul Dan Demetrescu (Suedia). Au fost editate două plăci ocazionale: **40 de ani de la prima Bială a filateliei polare** (Fig. 2) și **120 de ani de la încheierea primei expediții FRAM** (Fig. 3), însoțite de ștampile corespunzătoare - grafica dr. Ioan Daniliuc.

Dumitru F. DUMITRU

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

În perioada 22-24 aprilie 2016 a avut loc întâlnirea anuală a Societății "Der Musikus", prilejuind și expoziția internațională de muzică *Der Musikus* - MERSEBURG 2016.

La această expoziție au participat 44 de filателиști din 9 țări, printre care SUA și Japonia.

Așa cum se obișnuiește de la înființarea Societății filatelice "Der Musikus" (<http://www.motivgruppe-musik.de/>), la fiecare întâlnire anuală a grupării filatelice se vizitează orașe care au avut sau au legături cu lumea muzicii.

În anul 2016 s-a ales ca loc de întâlnire orașul Merseburg, întrucât aici se găsește cea mai mare orgă din Germania, în biserica orașului. Participanții au avut ocazia să as-

culte concert de orgă a marilor compozitori germani și nu numai.

În afară de dl Peter Lang, editorul revistei *Der Musikus*, care a avut o contribuție aparte în organizarea expoziției, s-au evidențiat domnii Gerd Hüllsenbeck și Manfred Gorol pentru sprijinul susținut în elaborarea programelor, acordarea diplomelor și medaliei filateliștilor premiați. Hotelul ales de dl

Peter Lang a fost apreciat de participanții la expoziție, fiind în vecinătatea acestora, oferind condiții de cazare foarte bune la un preț convenabil.

O ștampilă ocazională prezentată alăturat a fost pusă la dispoziția celor interesați.

S-a stabilit ca următoarea expoziție filatelică a avea loc în orașul Hertogenbosch din Olanda.

De menționat că exponatul nostru *Beethoven - the miracle of music* (un panou), participant la expoziția de filatelie tematică de la Essen (12-14 mai 2016), a fost distins cu o medalie în rang de *Argint Mare*.

Prof. Victor NECOLAU

FILATELISTUL FEROVIAR, nr. 85 (4) / noiembrie 2016, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviari din România - AFFR. Din sumar: 135 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată *Apahida* - Dej (ing. Lörincz Tiberiu); 145 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată *Carei* - Satu Mare (LT); 125 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată *Sfântu Gheorghe* - Târgu Secuiesc (LT); *Emil Miclescu (1851 - 1940)* - ing. Gabriel Mărgineanu; *Primul automobil seria 900 tip "Malaxa" livrat C.F.R.* (GM); *Poșta Moldovei pe tim-*

pul ocupației ruse (1828 - 1834) (9) - Aurel Maxim; *Pe scurt despre Poșta, Telegraf, Telefon* (3) - AM; *Teritorii pierdute de Germania după Primul Război Mondial* (2) - ing. Radu Dănăilă; *Care a fost primul timbru de Crăciun din istorie?* (RD); *Tramvaiul timșorean* (Marius Muntean); *Câteva aspecte poștalo - filatelice ale României la 1932* (ing. Alex. L. Pop); *Triunghiuri și plăci turnante feroviare* (3) - prof. Helmut Kulhanek; *Evenimente feroviare în anul 2017*; *Filatelia feroviară în Europa - Germania*; *Literatură filatelică*. (gm)

A doua ștampilă poștală tematică românească

ing. Emanoil SĂVOIU

Alăturat (Fig. 1) prezentăm o carte poștală internațională (UPU) - PC 40¹, model Ia - expediată de Rudolf Zoscsák de la București la data de 6 decembrie 1903 și sosită la Essen la data de 9 decembrie 1903.

Remarcăm că la plecare cartea poștală a fost obliteratedă cu ștampila poștală ocazională tematică **BUCUREȘTI EXPOZITIE 6 DEC 903**

ștampilă ce nu este menționată în lucrarea dr. Valeriu S. Neaga².

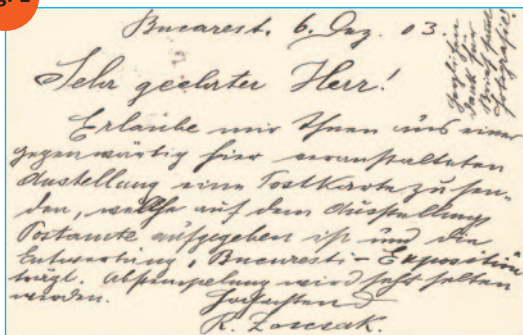
Fig. 2

Ștampila ocazională (Fig. 2) are 2 cercuri concentrice cu diametru de 28 mm și 19 mm, fiind aplicată cu tuș violet. Este similară cu cea menționată în lucrarea d-lui dr. Valeriu S. Neaga³, dar este aplicată la sfârșitul anului 1903 în loc de noiembrie 1904.

Toate acestea ne îndreptățesc să afirmăm că am semnalat prezența celei de a doua ștampile speciale românești, prima fiind o ștampilă BUCUREȘTI

Fig. 1

EXPOZITIE 4-NOV.894, iar a treia celebra BORZESCI (BACĂU) CENTENARE 4 / 17 Iulie 1904.

¹ Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery 1870-1927 second edition, revised and added*, AXA Botoșani 2016, p. 70

² Dr. Valeriu S. Neaga, *Ștampile speciale*

românești din epoca modernă și contemporană - perioada până la 31 decembrie 1947 - București, 1995, p. 13

³ Poziția 3. 1904, luna noiembrie 1904, Ștampila ocazională BUCUREȘTI EXPO-

SITIE 6 NOV 904, 2 cercuri concentrice cu diametru 28 și 19 mm. Tuș negru, folosită cu ocazia Expoziției "Societății Agrare a Marilor Proprietari" organizată la București.

Palmares expozanți români la expoziția mondială PHILATAIPEI 2016

Medalie	Nume & prenume	Titlu exponat	Clasa	Pct.
-	Francisc Ambruș	Postal tax exempt, Silistra issue 1913	un panou	88
Vermeil	Constantin Milu	The olympic stamps for first Olympic Games 1896 and decennial games 1906	filatelie tradițională	85
Vermeil	Lidia Iordache	Carol II with the inscription "Posta" impaired stamp issue	filatelie tradițională	80
Argint Mare	Gheorghe Vasiliu	Romanian WWI military correspondence's censorship	istorie poștală	78
Argint	Dumitru F. Dumitru	Bandes, timbres-poste et cachets d'obliterations pour journaux	filatelie tradițională	75
Argint	Nicolae Stan	Symbiosis between perfin application on postmarks and mechanic franking	literatură	71
-	Ion Catană	Romania WWI - "Printed" military postcards	un panou	70

臺北2016世界郵展
PHILATAIPEI
2016
10/21-26

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului:

computerstamps@yahoo.ro

philatelica.ro este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

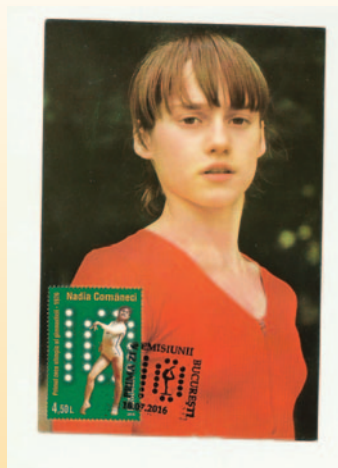
Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Traduceri: Gilda ROȘCA, Dan N. DOBRESCU

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

NADIA COMĂNECI

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - Editura Sport - Turism 1976. M.p. 4,50 L. - *40 de ani de la primul 10 olimpic*. Obliterare - Ș.P.Z. - București, 18.07.2016.

SMARANDA BRĂESCU

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - FULL COLOR București 2016. M.p. 4,50 L. - *lia românească*. Obliterare - Ș.P.Z. - București, 22.06.2016.

MARIA TĂNASE

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - FULL COLOR București 2016. M.p. 16 L. - *lia românească*. Obliterare - Ș.P.Z. - București, 22.06.2016.

REGINA ELISABETA

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - Muzeul Național de Artă al României 2014. M.p. 3,50 L. - *lia românească*. Obliterare - Ș.P.Z. - București, 22.06.2016.

REGELE FERDINAND I

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - FULL COLOR București 2016. M.p. 1 L. - *In memoriam, Eroii neamului*. Obliterare: ștampila ocazională **EXPOZIȚIA FILATELICĂ / CENTENARUL / INTRĂRII ROMÂNIEI / ÎN RĂZBOIUL / PENTRU ÎNTREGIRE / 1916 - 2016**, 26.08.2016, 014880 BUCUREȘTI 63.

REGINA MARIA

Realizare: Grupa de Maximafilie a A.F.B. C.p.i. - Muzeul Național Cotroceni București 2016. M.p. 4 L. - *lia românească*. Obliterare - Ș.P.Z. - București, 22.06.2016.

Five centuries of postal history in Walachia and Moldavia Transit land between Constantinople and Western European Countries

În anul 2016, am sărbătorit 100 de ani de la publicarea primei sinteze a istoriei poștelor române, scrisă de Constantin Minescu în 1916. Acestei cărți îi aduc unele corecții și completări.

Astfel acord o atenție deosebită descrierii drumurilor comerciale și de poștă făcând legătura între Principatele Române și țările occidentale. Într-un sens mai larg, ele au asigurat legăturile pe uscat între Imperiul otoman și țările occidentale. Descrierea acestei teme interesante este însoțită de câteva hărți realizate de autor pentru a lămurii grafic cum se făceau legăturile pe uscat între Țările Române și Veneția. Necesitatea descrierii acestor drumuri a fost scoasă în evidență într-o discuție cu directorul muzeului Tasso (Thurn Und Taxis) care solicita ca noi să lămurim acest lucru pe care să-l prezentăm lumii filatelice mondiale, ceea ce am făcut!

Protecția sanitară împotriva leprei, ciumei și holerei a preocupat Europa încă din Evul Mediu. Modul în care autoritățile române s-au ocupat de rezolvarea acestei probleme este prezentată în carte. Sigiliile carantinelor de la Dunăre aplicate pe scrisori începând cu 1830 sunt primele sigilii românești, chiar dacă nu sunt sigilii poștale.

Timbrele moldovene *Cap de Bour* se bucură de o atenție deosebită din partea autorului care ocolește inventarierea informațiilor cunoscute și insistă pe situația politică din Moldova, pe descrierea atmosferei anti-unioniste existente la nivelul clasei politice conducătoare. În felul acesta, se lămurește și mitul lansat de Kiriac Dragomir privind dorința de emancipare a Moldovei față de suzeranitatea turcă prin tipărirea acestor timbre.

Activitatea birourilor de poștă consulare ale Rusiei, Austriei, Franței și Greciei sunt analizate în carte.

În partea a doua a cărții, autorul a descris activitățile poștale ale companiilor de transport pe apă DDSG, Lloyd Austriac, Morton și DBSR.

E important de știut că lucrarea fiind adresată cititorilor străini nefamiliarizați cu geografia țărilor noastre, autorul a descris în amănunt, într-o formă simplă și clară informații care la prima vedere ar fi banale. Acesta este cazul descrierii pasajelor de trecere a Carpaților din Țara Românească în Transilvania. Descrierea acestor pasaje era necesară pentru a lămurii drumurile de tranzit de la Constantinopol spre Occident care treceau pe la noi.

Dintre noutățile care le aduce această lucrare, semnalăm, în limita spațiului acestei pagini, următoarele:

1. Minescu a fixat momentul zero privind menționarea serviciului poștal românesc în hrisovul lui Mircea cel Bătrân din 1399. Prima traducere făcută în 1878 are 3 greșeli: anul eliberării hrisovului nu este 1399 ci 1409;

hrisovul nu menționează caii de olac și nici merticul de la câmara domniei. Dacă am fi acceptat traducerea care se referea la caii de olac ne-am fi dus cu gândul că poșta de început a Țării Românești avea influențe mongole. Dacă am accepta traducerea de mertic (mertek în maghiară) ar fi însemnat că poșta românească a fost influențată de serviciul poștal unguresc. Textul original menționează scutirea de podvoade (cai odihniți, gata de drum) și acordarea unui obroc de la câmara domniei. Cele două denumiri, podvoade și obroc, sunt cuvinte românești.

Deci hrisovul din 1399 trebuie trimis la 1409.

În schimb, dacă analizăm primele hrisoave românești, vom constata că Mircea Cel Bătrân a emis 7 hrisoave cu scutiri de podvoade din care primul este din 4 septembrie 1389. În consecință momentul zero de care vorbeam mai sus se mută de la 1399 la 1389.

2. Clarificarea vadurilor de trecere a Dunării dinspre Bulgaria spre Țara Românească ne ajută să înțelegem mai bine că drumurile de poștă de început venind de la Constantinopol nu au fost aceleași. Ele s-au mutat mai sus sau mai jos pe Dunăre în funcție de inundații sau războaie care desființau unele tăguri de la marginea Dunării și apăreau după câțva timp în alte părți.

3. Drumurile de poștă din primele două secole de viață feudală a Țării Românești au fost *Drumul de sub Munte* și *Drumul de pe malul Dunării*.

În carte sunt menționate județele valahe, care s-au schimbat mereu. Legăturile poștale prin curierii domnești făceau legătura între capitalele succesive ale țării, Câmpulung și apoi Argeș, cu reședințele de județe.

4. Cartea inventariază toate tipurile de curieri poștali așa cum au fost ei găsiți în documentele studiate prezentând ca noutate umblătorii, alergătorii în Moldova și plăieții dinspre munții Carpați în legătură cu Transilvania. Călărașia în legătură cu protejarea malului Dunării și asigurarea de curieri pentru Înalta Poartă și plăieșia au apărut în timpul lui Petru Cel Tânăr la mijlocul secolului al XVI-lea.

5. Inventarierea stațiilor de poștă din timpul lui Ștefan Cel Mare și Petru Rareș, așa cum apar ele în cronicile turcești privind expedițiile turcilor în Moldova, este o noutate și arată gradul de dezvoltare a rețelei de stații și relee de poștă în care cele mai multe erau în partea dinspre munte și nu cele de-a lungul Siretului sau Prutului.

6. Un capitol al cărții încearcă să stabilească cadrul în care ar trebui să se dezvolte istoria poștei mănăstirești. Este ca un joc de puzzle.

Cei interesați în procurarea acestei lucrări se pot adresa autorului (e-mail: vasilebraia@yahoo.com, tel. 0724.228.505).